

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ТИГАР“, ПИРОТ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

**Број: 400-2628/2019-06/8
Београд, 5. новембар 2020. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја.....3

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....7

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ТИГАР“, ПИРОТ ЗА 2019. ГОДИНУ.....14

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ТИГАР“, ПИРОТ ЗА 2019. ГОДИНУ.....84

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ТИГАР“, ПИРОТ

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Акционарског друштва „Тигар“, Пирот (у даљем тексту: Друштво) за 2019. годину и то: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте и могуће ефекте питања описаних у делу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2019. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Акционарског друштва Тигар, Пирот на дан 31. децембар 2019. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру нематеријалне имовине, исказало улагања у развој производа са ефектом дужим од годину дана у нето износу од 54.138 хиљада динара за која постоји индиција да су исказана по вредности вишој од њихове надокнадиве вредности, што није у складу са параграфима 9, 12 и 59 МРС 36 – Умањење вредности имовине. Поред тога што је Друштво на дан 31. децембар 2019. године извршило обезвређење дела улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву у нето износу од 6.408 хиљада динара и даље постоје назнаке да нематеријална имовина исказана у финансијским извештајима нема могућност да генерише довољне будуће економске користи како би надокнадила своју књиговодствену вредност.

2) Друштво није у 2019. години као ни у ранијим годинама вршило процену наплативости потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица код којих је од рока за наплату прошло више од годину дана и за које постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило признавање губитака због умањења вредности, што није у складу са захтевима параграфа 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: Признавање и мерење. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица, а мање исказало расходе ранијих година по основу обезвређење потраживања за износ од 48.371 хиљаде динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010.

² „Службени гласник РС“, број 9/2009.

врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Скретање пажње

Средином 2019. године, у складу са закљученим уговором, извршена је статусна промена припајања, којом су Друштву, као „друштву стицаоцу“, припојена услужна зависна правна лица у којима Друштво има удео у висини од 100% оснивачког капитала и то: (1) „Тигар Угоститељство“ ДОО Пирот, (2) „TI-CAR Трговине“ ДОО Пирот и (3) „Тигар INCON“ ДОО Пирот, у уговору заједно означени као „друштва преносиоци“. Наведена статусна промена припајања уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 49024/2019, дана 27. маја 2019. године, док су истог дана припојена правна лица, брисањем из регистра, престала да постоје.

Због спроведене статусне промене припајања, подаци исказани у финансијским извештајима Друштва за 2019. годину нису упоредиви са подацима исказаним у финансијским извештајима Друштва за 2018. годину.

Наше мишљење не садржи резерву по овом питању.

Остала питања

1) Крајем 2019. године, у складу са закљученим уговором, Друштву, као члану Друштва са ограниченом одговорношћу „П Канал“, Пирот са раније стечених 75% удела, пренет је, уз накнаду, преостали удео у висини од 25% оснивачког капитала, чиме је Друштво стекло 100% удела Друштва са ограниченом одговорношћу „П Канал“, Пирот и постало његов једини власник, односно оснивач. Наведена трансакција уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 164806/2019, дана 20. децембра 2019. године.

2) Привредни суд у Нишу, након рочишта одржаног дана 7. априла 2015. године, донео је дана 8. априла 2015. године Решење Посл. Бр. 2 Ст. 43/2014, којим је потврђено усвајање пречишћеног текста Унапред припремљеног плана реорганизације, који је постао правоснажан дана 1. јуна 2015. године. Током 2017. године, заједно са Министарством привреде и највећим повериоцима, договорено је да треба ући у поступак израде новог Унапред припремљеног плана реорганизације. Током 2018. и 2019. године, приступало се изради новог Унапред припремљеног плана реорганизације са различитим пресечним датумима, али је изостало његово усвајање. Даном 30. децембра 2019. године предат је Привредном суду у Нишу Унапред припремљен план реорганизације израђен са пресечним датумом 30. септембар 2019. године. Рочиште за гласање за усвајање Унапред припремљеног плана реорганизације заказано је за 17. септембар 2020. године.

3) Финансијски извештаји Друштва у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
5. новембар 2020. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ НАЛАЗА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- **Приоритет 1** – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.
- **Приоритет 2** – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
- **Приоритет 3** – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме налаза.....	10
2. Мере предузете у поступку ревизије.....	12

1. Резиме налаза

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај о ревизији финансијских извештаја Акционарског друштва Тигар, Пирот утврђене су следеће неправилности које су разврстане по приоритетима, односно редоследу по којем треба да буду отклоњене:

Приоритет 2

1) Као што је наведено под тачком 3.3.1. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру нематеријалне имовине, исказало улагања у развој производа са ефектом дужим од годину дана у нето износу од 54.138 хиљада динара за која постоји индиција да су исказана по вредности вишој од њихове надокнадиве вредности, што није у складу са параграфима 9, 12 и 59 МРС 36 – Умањење вредности имовине. Поред тога што је Друштво на дан 31. децембар 2019. године извршило обезвређење дела улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву у нето износу од 6.408 хиљада динара и даље постоје назнаке да нематеријална имовина исказана у финансијским извештајима нема могућност да генерише довољне будуће економске користи како би надокнадила своју књиговодствену вредност.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.3. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру дугорочних финансијских пласмана, исказало учешће у капиталу зависног правног лица у иностранству Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе у износу од 35.743 хиљада динара, као и учешћа у капиталу повезаних правних лица у земљи (Пирот Енегро ДОО, Пирот, Агенција за развој Старе планине, Тигар Стар ДОО, Пирот) у укупном износу од 491 хиљаде динара, а до при томе није извршило свођење књиговодствене вредности сваког појединачног учешћа на њихову надокнадиву вредност, иако су на дан 31. децембар 2019. године постојале назнаке да је њихова вредност умањена, што није у складу са параграфима 9, 12 и 59 МРС 36 – Обезвређење имовине. На основу информација прикупљених из екстерних и интерних извора Друштва, утврђено је да се зависни ентитет Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе налази у поступку гашења, да је повезани ентитет Пирот Енегро ДОО, Пирот – у принудној ликвидацији брисан из Регистра привредних субјеката код Агенције за привредне регистре током 2019. године, док за повезане ентитете Агенција за развој Старе планине и Тигар Стар ДОО, Пирот Друштво не поседује никакву документацију. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало дугорочне финансијске пласмане, а мање исказао расходе по основу обезвређења дугорочних финансијских пласмана за износ од 12.226 хиљада динара.

3) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, Друштво није у 2019. години као ни у ранијим годинама вршило процену наплативости потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица код којих је од рока за наплату прошло више од годину дана и за које постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило признавање губитака због умањења вредности, што није у складу са захтевима параграфа 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: Признавање и мерење. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица, а мање исказало расходе ранијих година по основу обезвређења потраживања за износ од 48.371 хиљаде динара.

4) Као што је наведено под тачком 3.3.6. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру потраживања од запослених, исказало потраживања по основу мањкова који се надокнађују од запослених у износу од 22.498 хиљада динара, потраживања од запослених по основу топлог obroка у износу од 9.501 хиљаде динара и потраживања од запослених по основу робних кредита у износу од 3.209 хиљада динара:

(1) за која није извршило процену наплативости потраживања (застарела потраживања и потраживања код којих постоји велика неизвесност у погледу наплате) и с тим у вези није вршило признавање губитака због умањења вредности, што није у складу са захтевима параграфа 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: Признавање и мерење. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало потраживања од запослених, а мање исказало расходе ранијих година по основу обезвређења потраживања за износ од 13.176 хиљада динара;

(2) у оквиру којих се налазе и грешком евидентирана потраживања по основу накнаде трошкова за топли оброк и робне кредите које су запосленима обустављене из зарада током 2019. године, због чега је Друштво у финансијским извештајима више исказало потраживања од запослених и обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају за износ од 7.433 хиљаде динара.

5) Као што је наведено под тачком 3.4.8. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, исказало трошкове зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања у износу од 188.101 хиљаде динара, уместо да их исказе у оквиру трошкова непроизводних услуга у складу са чланом 44 став 2 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, а мање исказало трошкове непроизводних услуга за износ од 188.101 хиљаде динара.

6) Као што је наведено под тачком 3.4.13. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2019. години као и у ранијим годинама вршило прерачунавање девизних аванса (датих и примљених) у нове износе и по том основу исказивало је позитивне и негативне курсне разлике које су утицале и на утврђивање финансијског резултата у билансу успеха и на приказивање финансијског положаја у билансу стања, што није у складу са параграфима 16, 21, 22 и 23(б) МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева.

Приоритет 3

Као што је наведено под тачком 2.1.5. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2. Мере предузете у поступку ревизије

1) Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима MPC 36 и извршило обезвређење нематеријалне имовине у износу од 2.220 хиљада динара. Одлуком Генералног директора од 17. августа 2020. године, Друштво је формирало радни тим за анализу нематеријалних улагања у развој производа Фабрике Обућа. Радни тим је дана 28. августа 2020. године, након извршене анализе сачинио извештај о спроведеној анализи са предлогом за обезвређењем са стањем на дан 31. јули 2020. године. У извештају се наводи да је након сагледавања свих пројеката који се односе на извршена улагања у развој производа Фабрике Обућа, сагледавања актуелности модела у које је улагано, као и сагледавања могућности њихове даље производње и продаје, радни тим дао предлог, а руководство Друштва га прихватило, да се са нематеријалне имовине искњижи износ од 14.298 хиљада динара, који уствари представља набавну вредност улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву. Пошто се од свих осталих модела у чији развој се улагало у претходном периоду очекује будућа економска корист, преостали износ улагања, по мишљењу радног тима, треба и даље евидентирати у оквиру нематеријалне имовине. Поступајући у складу са предлогом радног тима, Друштво је дана 31. августа 2020. године, налогом за књижење број 08IN007, извршило обезвређење нематеријалне имовине у нето износу од 2.220 хиљада динара уз признавање губитака од обезвређења у истом износу (Напомена 3.3.1. – Мера предузета у поступку ревизије).

2) Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима MPC 36 и извршило обезвређење дугорочних финансијских пласмана у износу од 12.226 хиљада динара. Налогом за књижење број 07OS032 од 2. јула 2020. године извршено је обезвређење учешћа у капиталу зависног правног лица Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе у износу од 11.735 хиљада динара уз признавање губитака од обезвређења на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу, а налогом за књижење број 202006070 од 31. јула 2020. године извршено је обезвређење учешћа у капиталу повезаних правних лица у износу од 491 хиљаде динара уз признавање губитака од обезвређења на терет текућих расхода у истом износу (Напомена 3.3.3. – Мера предузета у поступку ревизије).

3) Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима MPC 39 и извршило процену наплативости потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица, а затим је налогом за књижење број 07OS032 од 2. јула 2020. године извршено њихово обезвређење, на начин да је повећана исправка вредности потраживања од купаца у земљи и иностранству за износ од 48.371 хиљада динара уз признавање губитака због умањења вредности на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу. Друштво је такође започело активности на измени и допуни Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у делу рачуноводствене политике везане за потраживања, којом није било предвиђено да се врши исправка вредности потраживања од зависних правних лица (Напомена 3.3.5. – Мера предузета у поступку ревизије).

4) Друштво је у поступку ревизије поступило на следећи начин:

(1) поступило је у складу са захтевима MPC 39 и извршило процену наплативости потраживања од запослених, а затим је налогом за књижење број 07OS034 од 2. јула 2020. године (за потраживања од запослених по основу робних кредита), налогом за књижење број 07OS033 од 2. јула 2020. године (за потраживања од запослених по основу топлог оброка) и

налогом за књижење број 202007056 од 31. јула 2020. године (за потраживања по основу мањкова који се надокнађују од запослених), извршено обезвређење потраживања, на начин да је повећана исправка вредности потраживања запослених за износ од 13.176 хиљада динара уз признавање губитака због умањења вредности на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу;

(2) исправило грешком евидентирана потраживања по основу накнаде трошкова за топли оброк и робне кредите које су запосленима обустављене из зарада током 2019. године у оквиру потраживања од запослених, на начин да је налогом за књижење број 06OS079 од 30. јуна 2020. године извршено смањење потраживања од запослених по основу топлог obroка за износ од 5.921 хиљаде динара, потраживања од запослених по основу робних кредита за износ од 1.512 хиљаде динара и обавеза за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају за износ од 7.433 хиљаде динара (Напомена 3.3.5. – Мера предузета у поступку ревизије).

5) Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и налогом за књижење број 202008008 од 31. августа 2020. године извршило рекласификацију трошкова зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања са трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода на трошкове непроизводних услуга (Напомена 3.4.8. – Мера предузета у поступку ревизије).

6) Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима MPC 21 и извршило прерачунавање девизних аванса по курсу на дан када је аванс дат или примљен. На основу извршеног прерачуна, налогом за књижење број 0703033 од 2. јула 2020. године, извршено је повећање вредности примљених аванса за износ од 35 хиљада динара и смањење вредност датих аванса за износ од 17 хиљада динара на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у износу од 52 хиљаде динара (Напомена 3.4.13. – Мера предузета у поступку ревизије).

7) Друштво је започело са активностима на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. У том смислу, Друштво је дана 19. августа 2020. године расписало интерни оглас за прикупљање пријава заинтересованих кандидата за обављање послова „интерни ревизор“. Рок за подношење пријава истекао је дана 31. августа 2020. године. У остављеном року за подношење пријава, на основу Информације руководства број 40/20 од 21. септембра 2020. године, пријавила су се три заинтересована кандидата. Даљи поступак, у складу са интерном процедуром из ове области, је у току (Напомена 2.1.5. – Мера предузета у поступку ревизије).

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ТИГАР“, ПИРОТ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ	17
2. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	18
2.1. Финансијско управљање и контрола	18
2.1.1. Контролно окружење	19
2.1.2. Управљање ризицима	20
2.1.3. Контролне активности	21
2.1.4. Информисање и комуникација	22
2.1.5. Праћење и процена система	23
3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	24
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	24
3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене	25
3.3. Биланс стања	34
3.3.1. Нематеријална имовина.....	34
3.3.2. Некретнине, постројења и опрема	36
3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани	40
3.3.4. Залихе	43
3.3.5. Потраживања по основу продаје	46
3.3.6. Друга потраживања.....	49
3.3.7. Краткорочни финансијски пласмани	51
3.3.8. Готовински еквиваленти и готовина	52
3.3.9. Порез на додату вредност.....	53
3.3.10. Активна временска разграничења	53
3.3.11. Капитал	53
3.3.12. Дугорочна резервисања	55
3.3.13. Дугорочне обавезе.....	56
3.3.14. Краткорочне финансијске обавезе.....	59
3.3.15. Примљени аванси, депозити и кауције	60
3.3.16. Обавезе из пословања	60
3.3.17. Остале краткорочне обавезе.....	63
3.3.18. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	65
3.3.19. Пасивна временска разграничења	65
3.3.20. Ванбиласна евиденција.....	65
3.4. Биланс успеха	66
3.4.1. Приходи од продаје робе	66
3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга	66
3.4.3. Други пословни приходи.....	67
3.4.4. Набавна вредност продате робе	68
3.4.5. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и услуга.....	68
3.4.6. Трошкови материјала.....	69
3.4.7. Трошкови горива и енергије	70
3.4.8. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	70
3.4.9. Трошкови производних услуга	74
3.4.10. Трошкови амортизације	75

3.4.11. Трошкови дугорочних резервусања	75
3.4.12. Нематеријални трошкови	75
3.4.13. Финансијски приходи	77
3.4.14. Финансијски расходи	78
3.4.15. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	79
3.4.16. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	79
3.4.17. Остали приходи	80
3.4.18. Остали расходи	80
3.4.19. Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих година	82
3.5. Извештај о осталом резултату	82
3.6. Извештај о токовима готовине	82
3.7. Извештај о променама на капиталу	83
3.8. Напомене уз финансијске извештаје	83
4. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	83

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Акционарско друштво „Тигар“, Пирот (у даљем тексту: Друштво) основано је 1935. године као „Индустијска радионица Тигар, Димитрије Младеновић-Гага и комп.“ која се бави производњом гумених производа и свих врста гуме обуће. Убрзо по оснивању, „Тигров“ гумени опанак постаје најпопуларнија обућа широм земље. Након Другог светског рата радионица наставља са радом крајем 1945. године, а 1959. године изграђена је и пуштена у рад фабрика аутогума, која представља значајну окосницу раста и даљег развоја Друштва. Током 1972. године, Друштво, прво у тадашњој Југославији, по сопственој технологији и конструкцији, осваја производњу путничких радијалних аутогума са текстилним појасом.

У периоду од тада до данас, правна форма Друштва се више пута мењала и усклађивала у складу са важећим законским прописима.

У регистар код Трговинског суда у Нишу, на регистарском улошку број 1-1087-00, Друштво је Решењем број Фи 769/89 од 15. децембра 1989. године уписано под пословним именом Предузеће за производњу гумених производа „Тигар“ са п.о. Пирот.

Промена правне форме и организовање Друштва као „Тигар“ деоничко друштво у мешовитој својини за производњу гумених производа са п.о. Пирот извршено је Решењем број Фи 1156/91 од 17. јуна 1991. године.

Трансформација у акционарско друштво извршена је Решењем број Фи 1172/96 од 16. јула 1996. године и од тада Друштво наставља да послује под пословним именом „Тигар“ акционарско друштво за производњу гумених производа са п.о. Пирот. Решењем број Фи 1539/98 од 30. јуна 1998. године Друштво врши усклађивање са тада важећим Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности и о регистру јединица разврставања и организује се као Акционарско друштво за производњу гумених производа „Тигар“ Пирот, а Решењем 780/04 од 15. јуна 2004. године врши промену пословног имена у Предузеће за производњу гумених производа – Корпорација „Тигар“ АД Пирот.

Превођење у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре извршено је Решењем број БД 6728/2005 од 25. марта 2005. године, а Решењем БД 91355/2022 од 22. септембра 2005. године Друштво мења пословно име у Акционарско друштво „Тигар“ Пирот, под којим и данас послује. Скраћено пословно име је „Тигар“ АД Пирот.

У протеклих десетак година извршено је више статусних промена којима су Друштву, као „друштву стицаоцу“ припојана зависна правна лица, као „друштва преносиоци“, која су у периоду пре тога, у форми организационих делова, издвојена из састава Друштва, након чега су настављала да послују као посебна правна лица – друштва са ограниченом одговорношћу – у којима Друштво има 100% удела у капиталу.

На тај начин, у 2011. години, извршена је статусна промена којом је Друштву припојен „Tigar Trade“ ДОО Пирот. „Tigar Trade“ ДОО Пирот настао је статусном променом спајања зависних правних лица „Тигар Трговине“ ДОО Пирот и „Тигар Export-Import“ ДОО Пирот уз припајање новооснованом правном лицу, ради обједињавања дистрибутерске функције Друштва.

Након тога, у 2015. години, спроведеном статусном променом, Друштву су припојена производна зависна правна лица „Тигар Обућа“ ДОО Пирот, „Тигар Техничка гума“ ДОО Пирот и „Тигар Хемијски производи“ ДОО Пирот.

Средином 2019. године, у складу са закљученим уговором, извршена је статусна промена припајања, којом су Друштву, као „друштву стицаоцу“, припојена услужна зависна правна лица у којима Друштво има удео у висини од 100% оснивачког капитала и то: (1)

„Тигар Угоститељство“ ДОО Пирот, (2) „TI-CAR Трговине“ ДОО Пирот и (3) „Тигар INCON“ ДОО Пирот, у уговору заједно означени као „друштва преносиоци“. Наведена статусна промена припајања уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 49024/2019, дана 27. маја 2019. године, док су истог дана припојена правна лица, брисањем из регистра, престала да постоје.

Крајем 2019. године, у складу са закљученим уговором, Друштву, као члану Друштва са ограниченом одговорношћу „П Канал“, Пирот са раније стечених 75% удела, пренет је, уз накнаду, преостали удео у висини од 25% оснивачког капитала, чиме је Друштво стекло 100% удела Друштва са ограниченом одговорношћу „П Канал“, Пирот и постало његов једини власник, односно оснивач. Наведена трансакција уписана је у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре Решењем број БД 164806/2019, дана 20. децембра 2019. године.

Претежна делатност Друштва је 64.20 – Холдинг послови. Поред претежне делатности, Друштво обавља и друге делатности у складу са Статутом Друштва и законом.

Производни и продајни програм Друштва чини: програм обуће (обућа опште намене, дечија обућа, модна обућа, обућа за лов, риболов и рекреацију, сигурносна обућа и обућа за специјалне намене), програм техничке гуме (производи од пресоване гуме, гумени профили и цеви, спортски програм, наменски производи, производи од гуменог рециклата и слично) и програм хемијских производа (материјали за хоризонтално обележавање саобраћајница, саморазливајући подови, разне врсте премаза и лепила намењених тржишту широке потрошње и грађевинарству и слично).

Сагласно члану 32 Статута, управљање у Друштву је организовано као дводомно. Органи Друштва су: Скупштина, Надзорни одбор, Извршни одбор и Генерални директор.

Седиште Друштва је у Пироту, улица Николе Пашића 213.

Матични број Друштва је 07187769, ПИБ 100358298.

На дан 31. децембра 2019. године Друштво је имало 1.000 запослених (на дан 31. децембра 2018. године имало је 983 запослених).

2. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и у области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима.

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему³, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

2.1. Финансијско управљање и контрола

Одредбама члана 81 Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему

³ „Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017 и 95/2018.

финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁴ прописана је обавеза корисника јавних средстава да успостави финансијско управљање и контролу. Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле обухвата пет међусобно повезаних елемената:

- 1) контролно окружење,
- 2) управљање ризицима,
- 3) контролне активности,
- 4) информације и комуникације и
- 5) праћење и процена система.

2.1.1. Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Друштво у свом саставу има три производне организационе целине и то: Фабрика Обућа, Фабрика Техничка гума и Фабрика Хемијски производи. Фабрике имају своје организационе поставке, којима је дефинисана организациона структура у подели рада и у руковођењу. Организациону структуру фабрика чине сектори, радне јединице и службе. На челу сектора су директори, а на челу радних јединица и служби су руководиоци, који су за свој рад одговорни директорима фабрика.

Поред производних организационих целина, у Друштву су организоване и функције подршке, чији је превасходни задатак да сервисирају потребе фабрика, али и зависних ентитета Друштва. У функције подршке спадају: Функција корпоративног управљања, Функција комерцијале и маркетинга, Функција финансија и рачуноводства, Функција управљања инвестицијама и имовином и Функција подршке пословним активностима. Све функције имају своје организационе поставке, којима је дефинисана организациона структура у подели рада и у руковођењу. У оквиру сваке од функција организоване су одговарајуће службе. На челу свих службе су руководиоци, који су за свој рад одговорни извршним директорима, који се налазе на челу сваке од функција.

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 99/2011 и 106/2013.

На врху хијерархијске пирамиде Друштва је генерални директор.

Највише руководство Друштва је активно укључено у развој и примену ефективног и ефикасног интегрисаног система менаџмента у Друштву и могућност његовог сталног побољшања. Имплементација, развој и одржавање интегрисаног система менаџмента је стратешка одлука Друштва, којом Друштво жели да створи услове за побољшање пословних процеса и пословног система, укупних перформанси пословања и конкурентности, као и учинке заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду. Интегрисани систем менаџмента у Друштву обухвата:

- 1) систем менаџмента квалитетом, који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015 и сертификован јуна 2019. године (за Фабрику Техничка гума), односно августа 2019. године за (за Фабрику Обућа),
- 2) систем менаџмента заштитом животне средине, који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 14001:2015 и јуна 2019. године (за Фабрику Техничка гума), односно августа 2019. године (за Фабрику Обућа),
- 3) систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду, који је успостављен у складу са захтевима стандарда SRPS ISO 45001:2018 и сертификован јуна 2020. године (за Фабрику Техничка гума),
- 4) систем менаџмента здрављем и безбедношћу на раду, који је успостављен у складу са захтевима стандарда BS OHSAS 18001:2007 и сертификован августа 2019. године (за Фабрику Обућа),
- 5) систем менаџмента квалитетом – додатни захтеви за обезбеђење квалитета у процесу реализације производа, који је успостављен у складу са захтевима стандарда SORS 9000/14 и сертификован јуна 2019. године (за Фабрику Техничка гума) и
- 6) систем менаџмента квалитетом – додатни захтев за обезбеђење квалитета у процесу реализације производа у ваздухопловној, свемирској и одбрамбеној индустрији, који је успостављен у складу са захтевима стандарда SORS 9423/14 и сертификован јуна 2019. године (за Фабрику Техничка гума).

2.1.2. Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност институције, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату плата. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Друштво је у оквиру интегрисаног система менаџмента израдило Процедuru *Управљање ризицима и приликама* коју су у обавези да примењују све организационе целине у Друштву и односи се на све процесе у којима постоје потенцијалне опасности које могу да доведу до повећања ризика изнад прихватљивог нивоа. Процедуром за управљање ризицима дефинишу се одговорности, овлашћења, редослед и начин одвијања процеса управљања ризиком са циљем идентификације, анализе, процене, поступања са значајним ризицима који

могу да имају велики утицај на пословање Друштва и остваривање циљева система менаџмента квалитетом, животном средином, заштитом здравља и безбедности на раду и заштиту интереса заинтересованих страна. Циљ ове процедуре је да створи поуздану и ефективну основу за планирање и доношење одлука и проактивно управљање, да унапреди превенцију и идентификацију ризика и прилика за побољшање ефективности и ефикасности и да повећа поверења заинтересованих страна. Крајњи циљ управљања ризицима је смањење ризика на прихватљив ниво или њихова елиминација.

Друштво је извршило идентификацију и процену ризика за све пословне процесе и активности у Друштву, на начин да је утврдило појаву ризика, односно прилика, врсту ризика, узрок појаве ризика, озбиљност последица од појаве ризика, вероватноћу појаве ризика, оцену и ниво ризика, постојеће мере управљања ризиком и неопходност увођења додатних мера. Поред тога, Друштво је донело *План поступања са значајним ризицима*, у коме је за сваки идентификовани ризик утврдило мере и неопходне активности, одговорну особу, рок за реализацију и датум следећег преиспитивања.

2.1.3. Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Интегрисани систем менаџмента у Друштву описан је у документу под називом *Корпоративни приручник интегрисаних система менаџмента*. Овај приручник представља референтни докуменат за управљање интегрисаним системима менаџмента на нивоу Друштва и служи као основа за израду појединачних приручника интегрисаних система менаџмента фабрика и зависних ентитета у оквиру Друштва. Као такав односи се на три управљачка система – систем менаџмента квалитетом, систем менаџмента животном средином и систем управљања безбедношћу и здрављем на раду. Даје кратак и јасан приказ сва три система, описује базичне принципе, као и све одговорности у вези са спровођењем Политике квалитета, менаџмента животном средином, безбедношћу и здрављем на раду, као интегралних делова пословне политике Друштва. Приручник, као референца за одржавање и даљу надградњу и развој интегрисаних система менаџмента, по појединим елементима се позива на остала документа, која даље разрађују процесе, активности, статус и одговорности

свих запослених у вези са њима. Приручник се примењује у свим организационим целинама Друштва и намењен је свим запосленима у Друштву.

Корпоративни приручник интегрисаних система менаџмента одобрава Генерални директор потписом на насловној страни, док је Представник руководства за интегрисани систем менаџмента, који је истовремено и руководилац Службе квалитета, одговоран за израду, измене, преиспитивање, поновно издавање, ревизију и дистрибуцију истог.

Да би омогућило остваривање и унапређење задатих циљева, Друштво је послове из делокруга своје делатности, односно пословања, уредило интерним општим и појединачним актима (правилницима, упутствима и слично), међу којима су: Правилник о организацији и систематизацији послова, Правилника о попису и спровођењу пописа, Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини, Правилник о заштити тајности података, Правилник о поступању са инсајдерским информацијама, Правилник о решавању приговора – рекламације на купљене производе и пружене услуге, Упутство за обрачун службеног пута у земљи и иностранству, Упутство за руковање отпадом.

Поред тога, Друштво је у оквиру интегрисаног система менаџмента израдило велики број писаних процедура и упутстава који описују пословне процесе у Друштву, односно из којих се види који су улази у процес, који су ресурси и методе потребне за реализацију процеса, који су учесници у процесу, који су излази из процеса и које су перформансе процеса на основу којих се оцењује ефективност процеса.

2.1.4. Информисање и комуникација

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Основна апликација информационог система у Друштву је „Mozaikus“ и урађена је на Sobol програмском језику. Садржи 18 различитих модула са око 800 табела у бази и око две хиљаде различитих програма. Апликација је купљена 1990. године од фирме SDC International из Београда. Купљен је и изворни код апликације, тако да је током свих година коришћења прилагођавана и дограђивана сходно захтевима корисника и окружења или због аутоматизације нових области пословања, а све од стране пројектаната и систем инжењера ИТ службе Друштва. Систем је базиран на засебним IBM DB/2 базама података (за сваки правни ентитет засебна база). Корисници приступају серверу преко клијентског софтвера (MochaSoft i Client Access) својим корисничким именом и лозинком. Сваки корисник има креиран *profile* у коме су постављени параметри који одређују за коју је програмску околину, који програм или коју табелу ауторизован. Ауторизације, односно права коришћења програма одређују руководиоци организационих целина.

Основна апликација обухвата следеће модуле: SY – системски модуло, SN – одржавање шифарског система, PC – ценовник, OM – одржавање организације, DC – кондензациони лонци (део одржавања), PO – набавка (део везан за ценовнике), CO – превентивно одржавање,

SO – продаја, AP – салда конти добављача, AR – салда конти купаца, GL – главна књига, AC – жиро рачун, SE – робно и материјално књиговодство, FA – основна средства, PY – плате, SC – кадровска евиденција, PL – планирање и BA – анализа успешности пословања.

Програмским алатима новије генерације (WinDev i Progress) креирано је више апликација с графичким интерфејсом (за магацинско пословање, продају, финансије, кадровску евиденцију, извештавање и слично). Све те апликације ослањају се на исту DB/2 базу IBM сервера.

Централни хост рачунар је IBM I series 9408 Power 6 server model. Примарни сервер је смештен у rack орман (12 units) заједно са два Windows (Progress) сервера IBM system x3850 M2. Друштво поседује сопствени мејл сервер (mail.tigar.com), који уједно врши улогу и примарног DNS сервера, као и web сервера. Постоји још неколико самосталних windows сервера, од којих су значајнији: WinDev развојни сервер (DELL PowerEdge 2900), DHCP сервер за IP телефонiju (IBM), сервер Угоститељство (DELL PowerEdge 2900), сервер Тигар Обезбеђење (IBM ThinkCentre).

Рачунарска мрежа Друштва формирана је по свим правилима структуриране мреже облика звезде са концентраторима на нивоу фабрика и спратним чвориштима у управној згради који су сви повезани оптичким кабловима са централним switch уређајем новије генерације (Cisco Layer 3 Switch) који има велике могућности формирања виртуелних ланова, дефинисања хијерархијских пропусних опсега и сл. Мрежна инфраструктура је 100-мегабитна изведена UTP кабловима класе 5е и 6. Од централног switch-а до прага сваке фабрике су постављени оптички каблови. Друштво поседује систем сале са ИТ опремом на две локације, у којима су смештени сервери и активна мрежна опрема. Цео систем је преко интерног firewall-а повезан на интернет, коришћењем услуге Телеком Србија АД, Београд под називом „Интернет за пословне кориснике“.

Друштво има сопствени тим за развој софтвера, тако да се поред софтверских пакета који се користе без модификације, раде и измене апликација зависно од потреба. Постоји посебно окружење за развој софтвера и његово тестирање, пре самог имплементирања.

Постоји политика лозинки која се поштује. Сваки корисник има сопствени, лозинком заштићени програмски мени. Корисник пролази обуку за коришћење апликација. Дозвољено је коришћење само софтвера за који се поседују одговарајуће лиценце.

Сва активна мрежна опрема и серверски оперативни системи поседују висок ниво безбедносних подешавања. Backup података се ради на дневном, месечном, кварталном и годишњем нивоу. Медијуми који се користе за backup се чувају на удаљеној локацији. Приступ ИТ инфраструктури је ограничен на врло узан круг људи. Пун приступ апликацијама има само развојни тим ИТ службе, а остали кроз контролисани програмски мени. Врши се константни мониторинг система, у циљу ефикаснијег отклањања грешака и уских грла.

2.1.5. Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁵ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

У Друштву није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Друштву систематизовано је радно место „интерни ревизор“ у оквиру Службе интерне ревизије.

Налаз: Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је започело са активностима на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. У том смислу, Друштво је дана 19. августа 2020. године расписало интерни оглас за прикупљање пријава заинтересованих кандидата за обављање послова „интерни ревизор“. Рок за подношење пријава истекао је дана 31. августа 2020. године. У остављеном року за подношење пријава, на основу Информације руководства број 40/20 од 21. септембра 2020. године, пријавила су се три заинтересована кандидата. Даљи поступак, у складу са интерном процедуром из ове области, је у току.

3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству⁶ који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу

⁵ „Службени гласник РС“, број 99/2011.

⁶ „Службени гласник РС“, број 73/2019.

наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Приложени финансијски извештаји Друштва су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике⁷. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје. За састављање и презентацију финансијских извештаја Друштво примењује Међународне стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународне рачуноводствене стандарде (МРС).

Поред тога, приложени финансијски извештаји Друштва асастављени су у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике⁸.

Финансијски извештаји Друштва исказани су у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом историјског трошка, осим ако није другачије наведено у рачуноводственим политикама које су наведене у даљем тексту.

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2018. годину који нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције. Међутим, због статусне промене припајања извршене у 2019. години (Напомена 1), подаци исказани у финансијским извештајима за 2019. годину нису упоредиви са подацима исказаним у финансијским извештајима за 2018. годину.

Годишњи финансијски извештаји за 2019. годину усвојени су од стране Скупштине Друштва, Одлуком број 1/20 од 31. јула 2020. године. Дана 4. августа 2020. године усвојени финансијски извештаји достављени су Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја ради јавног објављивања, када су исти и уписани у Регистар финансијских извештаја и јавно објављени на интернет страници Агенције за привредне регистре.

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Друштва у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији. Избор рачуноводствених политика извршен је уз поштовање општих рачуноводствених начела,

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014.

⁸ „Службени гласник РС”, бр. 95/2014.

принципа и правила вредновања који су прописани Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Рачуноводствене политике Друштва утврђене су Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, који је Надзорни одбор Друштва усвојио Одлуком број 45/15 од 29. априла 2015. године.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика Друштва.

Нематеријална имовина

Имовина без физичке супстанце која се може идентификовати, а која се поседује ради коришћења у производњи или снабдевању робом и услугама, у сврхе изнајмљивања или за административне намене, признају се као нематеријална имовина.

Нематеријална имовина почетно се вреднују по набавној вредности.

Нематеријална имовина се, након почетног признавања, одмерава по набавној вредности умањеној за исправку вредности, односно амортизацију и акумулиране губитке од умањења вредности.

Амортизација патената и лиценци врши се у периоду од 30 година. Гудвил се не амортизује, већ се за њега обавезно пре састављања финансијских извештаја спроводи тест обезвређења у складу са применом МРС 36. Заштитни знак, рачунарски софтвер, ауторска права, рецепти, упутства, модели, прототипови као нематеријална имовина се, након почетног признавања, одмеравају по фер вредности која се утврђује на активном тржишту. Заштитни знак има неограничени век трајања, те се као такав не амортизује. Рачунарски софтвер се амортизује линеарном методом у периоду од 5 година, а модели и прототипови се амортизују у корисном веку трајања од 20 година применом линеарног метода.

Поред наведеног, нематеријална улагања обухватају и интерно генерисану нематеријалну имовину која се претежно састоји од улагања у трошкове развоја.

Некретнине, постројења и опрема

Као некретнине, постројења и опрема признају се материјална средства која испуњавају услове за признавање прописане МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Признавање ставки некретнина, постројења и опреме врши се уколико су испуњени следећи услови: (1) да постоји вероватноћа прилива будућих економских користи у периоду дужем од годину дана и (2) да постоји могућност поузданог мерења трошкова прибављања, који су већи од 100 еур у динарској противвредности.

Резервни делови, алат и ситан инвентар се евидентирају као залихе и признају се као расход у моменту трошења. Они се могу признати као некретнине, постројења и опрема ако испуњавају опште, претходно наведене, услове признавања.

Када су некретнине, постројења и опрема прибављени:

- 1) куповином – почетно се признају у висини набавне цене (попусти и рабати исказани у фактури) умањују фактурну цену увећану за зависне трошкове набавке;
- 2) сопственом производњом – почетно се признају у висини цене коштања, а када је цена коштања већа од нето продајне цене, признавање се врши по нето продајној цени;
- 3) разменом – почетно вредновање се врши у висини фер вредности примљеног средства, а ако се она не може утврдити, вредновање се врши у висини фер вредности датог средства у размену (или у висини његове књиговодствене вредности).

Накнадна улагања која имају за последицу побољшање квалитета средства по основу кога се очекује прилив будућих економских користи (већи обим производње, већи капацитет средства, продужетак корисног века трајања средства, повећање продуктивности, смањење

трошкова производње) у периоду дужем од годину дана, увећавају набавну вредност некретнина, постројења и опреме.

Трошкови настали по основу текућег одржавања основних средстава: замена и уградња ситних резервних делова и потрошног материјала као и трошкови свакодневних поправки опреме и постројења, сматрају се расходом периода у коме су настали.

Губици по основу обезвређења средстава исказују се на терет биланса успеха у периоду у коме су настали уколико је књиговодствена вредност некретнина, постројења и опреме нижа од њихове надокнадиве вредности.

После почетног признавања по набавној вредности, ставке некретнина, постројења и опреме обухватају се по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу амортизације и исправку вредности по основу евентуалног обезвређења (умањења вредности).

Амортизација некретнина (осим земљишта), постројења и опрема обрачунава се на набавну вредност на крају године, као и на основна средства стављена у употребу током године, применом пропорционалне методе. Корисни век трајања и стопе амортизације се преиспитују по потреби и ако су очекивања значајно различита од претходних процена, стопе амортизације се прилагођавају за текуће и будуће периоде. Основицу за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност. Преостала вредност се процењује према вредностима на дан набавке. Процену преостале вредности врши посебна комисија за процену преостале вредности коју образује директор Друштва. Амортизација средства почиње онда када средство постане расположиво за коришћење, односно када се налази на локацији и у стању које је неопходно да би оно функционисало на предвиђени начин. Амортизација средства престаје када средство престане да се признаје. Амортизација не престаје када се средство не користи, осим ако средство није у потпуности амортизовано.

Назив	Стопа амортизације у %
Грађевински објекти	1,10%-10,00%
Енерго станице	3,33%-10,00%
Производна опрема	3,33%-33,50%
Калупи	20,00%-50,00%
Телекомуникациона опрема	50,00%
Теретни камиони	10,00%-20,00%
Путничка возила	12,00% - 15,50%
Намештај	10,00% - 20,00%
Рачунари	20,00%

Ако на датум биланса стања, постоје индиције да је дошло до умањења вредности неке ставке некретнина, постројења и опреме, врши се процена њене надокнадиве вредности. Када је надокнадива вредност ставке мања од њене књиговодствене вредности, евидентира се губитак од умањења вредности, најпре путем смањења ревалоризационих резерви (ако су формиране за ту ставку), па затим на терет расхода периода у коме је настало умањење вредности (ако нису формиране резерве, односно ако се вредновање након почетног признавања за ту ставку врши применом метода набавне вредности).

Ако на датум биланса стања постоје индиције да претходно признато умањење вредности некретнина, постројења и опреме више не постоји или постоји у мањем износу него што је евидентирано, врши се поновна процена надокнадиве вредности и свођење

књиговодствене вредности на надокнадиву вредност, при чему се губитак од обезвређења признат у ранијим периодима сторнира и признаје као приход.

Улагања на туђим некретнинама, посројењима и опреми

Улагања која се врше у туђе некретнине, постројења и опрему – која су узета у закуп, признају се као посебна ставка сталне имовине, у случају када су таква улагања извршена у сопствено име и за сопствен рачун, а у складу са уговором о закупу са власником изнајмљеног средства.

Наведена улагања признају се као стална имовина под условом да су испуњени услови за признавање сталног средства.

Амортизација улагања на туђим некретнинама, посројењима и опреми врши се на систематској основи током процењеног корисног века употребе, или може бити исти или краћи од периода трајања уговора о закупу.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Друштва су некретнине које Друштво, као власник, држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности или цени коштања.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по фер тржишној вредности. Добити или губити који произилазе из промене фер вредности инвестиционе некретнине, признају се у билансу успеха периода у ком су настали.

Инвестициона некретнина се прекњижава на друге облике имовине када дође до промене њене намене, на основу књиговодствене исправе која доказује наведену промену.

Инвестициона некретнина се искњижава из евиденције када дође до њеног отуђења или када се не очекују будуће економске користи од њене употребе и отуђења. Приходи или расходи који настану по основу отуђења (који се утврђују као разлика између нето примитака по отуђењу и књиговодствене вредности некретнине) евидентирају се у периоду у коме су настали.

Стална средства намењена продаји

Стално средство класификује се као стално средство намењено продаји у складу са МСФИ 5 – Стална средства намењена продаји и пословања која престају, ако се његова књиговодствена вредност може првенствено повратити кроз продајну трансакцију, а не кроз наставак коришћења.

Стална средства намења продаји представљају средства која су првобитно (приликом набавке) класификована као стална, али након доношења одлуке о продаји, рекласификују се као обртна имовина, ако и средства прибављена у поступку компензације а која не могу да буду ангажована у пословне сврхе.

Да би средство било класификовано као стално средство намењено продаји, поред наведених услова, потребно је да буду испуњени и следећи услови: (1) да је средство доступно за моменталну продају у свом тренутном стању и (2) да је продаја средства веома вероватна у року од једне године од дана признавања као сталног средства намењеног продаји, што подразумева постојање плана или одлуке о продаји средства.

Стална средства рекласификована као стална средства намењена продаји вреднују се по нижој цени од књиговодствене (садашње) вредности и фер вредности умањене за трошкове продаје. Књиговодствена вредност је вредност по којој се средство води у

пословним књигама у моменту његове рекласификације као средства намењеног продаји. Фер вредност је тржишна вредност на дан продаје. Трошкови продаје су трошкови који се могу директно приписати продаји средства, а који не обухватају финансијске трошкове и трошкове пореза.

Ако је књиговодствена вредност нижа од процењене фер вредности умањене за трошкове продаје, вредност по којој се ово средство вреднује у пословним књигама остаје непромењена. Међутим, када је ситуација обрнута, потребно је да се књиговодствена вредност коригује и сведе на фер вредност. Ова разлика се признаје као расход периода и то као расход по основу обезвређења.

По истеку месеца у којем је стално средство рекласификовано као стално средство намењено продаји, обрачун амортизације се обуставља.

Међутим, уколико стално средство намењено продаји на датум биланса стања још увек није продато, врши се преиспитивање да ли су и даље испуњени услови да средство буде класификовано као стално средство намењено продаји. Уколико услови нису задовољени, врши се рекласификација на стално средство које се користи за обављање делатности.

Дугорочни финансијски имовина

Сва дугорочна финансијска средства (учешћа у капиталу других правних лица, хартије од вредности расположиве за продају, остали дугорочни пласмани) признају се у билансу стања, укључујући и изведене финансијске инструменте, односно деривате, у тренутку када Друштво постане уговорна страна уговора на основу кога је настало то финансијско средство. Дугорочну финансијску имовину представљају и дугорочни кредити дати зависним, придруженим и осталим правним лицима.

Финансијска средства се почетно одмеравају у висини обрачуна на датум трговања, односно на датум када је предузеће преузело обавезу да купи финансијско средство. Признавање се врши у висини фер вредности еквивалената датих приликом стицања. У набавну вредност се укључују трансакциони трошкови набавке (провизије брокерима, дилерима, адвокатима, берзанске таксе, царине и сл.), а не укључују се трансакциони трошкови који могу да настану приликом отуђења.

У појединачним финансијским извештајима улагања у зависна предузећа се вреднују применом метода набавне вредности (сагласно МРС 27 – Појединачни финансијски извештаји), док се улагања у придружена предузећа вреднују након почетног признавања применом метода капитала (сагласно МРС 28 – Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухват). Дугорочни финансијски пласмани се састоје од учешћа у капиталу неконсолидованих повезаних правних лица у земљи и иностранству и од пласмана у банке и друга правна лица. Учешћа у капиталу повезаних предузећа у иностранству, почетно се признају према набавној вредности извршених улагања увећаној за реинвестирану добит и умањеној за остварене губитке у пословању. Учешћа у капиталу банака и осталих правних лица (чије се акције не котирају на берзи), као и неконсолидованих повезаних предузећа у земљи, која нису од материјалног значаја, вреднована су по набавној вредности умањеној за исправку вредности. Исправка вредности врши се на терет биланса успеха, на основу процене руководства да би се књиговодствена вредност дугорочних финансијских пласмана свела на њихову наплативу вредност.

Остали дугорочни финансијски пласмани састоје се од потраживања по основу стамбених кредита датих радницима Друштва са роком отплате од 20 година исказаних по номиналној вредности која одражава садашњу вредност будућих новчаних токова дисконтвану уговореном каматном стопом.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја, исказују се по методу набавне вредности.

Залихе

Политика признавања залиха обухвата: сировине и материјал, недовршену производњу, готове производе и трговачку робу. Залихе су средства: која се држе за продају у уобичајеном току пословања, која су у процесу производње а намењене су за продају или у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга.

Залихе обухватају:

- Основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње;
- Недовршене производе чија је производња у току;
- Готове производе које је произвело предузеће и
- Робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући некретнине (земљиште, грађевинске објекте и остале некретнине) прибављене ради даље продаје.

Залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе, изузев залиха пољопривредних производа, рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2.

Залихе се у моменту прибављања вреднују у висини ниже од следећих двеју вредности: (1) трошкови прибављања залиха или (2) нето продајна цена залиха у моменту њиховог прибављања. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

За залихе робе и материјала трошкови прибављања подразумевају: фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке умањују фактурну вредност. Фактурна вредност се утврђује на основу износа садржаног у фактури добављача. Уколико добављач не достави фактуру, калкулација у вези са обрачуном вредности залиха се сачињава на бази уговорене цене, при чему непосредовање фактуре не може да буде узрок кашњења израде калкулације која се сачињава пре задуживања велепродајног или малопродајног објекта робом.

Зависне трошкове набавке чине следећи директни трошкови: увозне дажбине и порези (осим износа који могу да се рефундирају, као што је претходни ПДВ; трошкови превоза залиха, у висини испостављене фактуре превозника; у случају сопственог превоза сачињава се калкулација цене коштања интерног превоза која обухвата амортизацију и трошкове одржавања превозног средства, зараде и друга примања запослених који опслужују превозно средство, гориво, осигурање и друге трошкове; ова цена коштања не укључује остварену добит и не треба да буде већа од уобичајене цене за сличан превоз; манипулативни трошкови: трошкови утовара и истовара; други трошкови који се могу директно приписати набавци: посреднички трошкови, шпедитерски трошкови, трошкови осигурања залиха у превозу, трошкови пратње специјалних врста залиха и слични трошкови настали у циљу довођења залиха на жељену локацију и у жељени облик.

Залихе готових производа и недовршене производње вреднују се у висини трошкова прибављања, односно цене коштања или у висини нето продајне цене, ако је нижа.

Цену коштања чине:

- трошкови директног материјала,
- трошкови директног рада,
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха готових производа се не укључују, већ представљају расходе периода у коме су настали, следећи трошкови: општи административни трошкови, трошкови амортизације и одржавања непроизводних сталних средстава, трошкови камате, осим у случају примене алтернативног поступка назначеног у МРС 23, код изградње или производње залиха, трошкови: маркетинга, рекламе, продаје, дистрибуције и репрезентације, трошкови неуобичајено великог отписа отпадног материјала, рада или других производних трошкова, трошкови чланарина, трошкови истраживања, трошкови развоја, осим када се ти трошкови односе на дизајн или конструкцију предмета намењених продаји.

Трошкови управе, продаје и сличних активности могу се изузетно укључити у цену коштања недовршене производње и готових производа само код предузећа која имају дужи производни циклус или сезонску продају. Фиксни општи трошкови се распоређују на јединице производње само према нормираном капацитету, а износ насталих фиксних трошкова изнад нормираних терети трошкове периода.

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје. Вредност производње у току и готових производа укључује све директне трошкове производње као и одговарајући део трошкова погонске режије.

Залихе робе у продавницама се воде по малопродајним ценама. На крају обрачунског периода њихова вредност се своди на набавну вредност путем алокације одређеног дела разлике у цени на мало, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на залихама.

Залихе робе у магацинима се воде по veleпродајним ценама. На крају обрачунског периода њихова вредност се своди на набавну вредност путем алокације одређеног дела разлике у цени на велико, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на залихама.

Смањење вредности залиха врши се у случају делимичног губљења квалитета залиха, на бази предлога комисије која је извршила попис и констатовала чињенично стање. Нивелација цена залиха робе врши се у смислу повећања или смањења цена, при чему се за те потребе врши попис укупне робе.

Алат и ситан инвентар се отписују у целости стављањем у употребу.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца, зависних и повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству, по основу продаје производа, робе и услуга. Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца по основу продаје производа мере се по вредности из оригиналне фактуре и признају се у тренутку обављања трансакције продаје.

Ако се вредности у фактури исказује у иностранској валути, врши се прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу НБС важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у иностранској валути на дан биланса прерачунавају се према важећем средњем курсу НБС, а курсне разлике признају се као приход или расход периода а у складу са МСФИ и МСФИ за МСП.

Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од домаћих купаца и купаца у иностранству која нису наплаћена у року од 180 дана од датума доспећа,

умањена за износ обавеза према тим купцима. Исправка вредности се не врши за потраживања од повезаних правних лица Друштва.

Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана, доноси Надзорни одбор предузећа.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована – предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату и потраживање је претходно било укључено у приходе предузећа. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, према договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Надзорног одбора предузећа. Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор предузећа.

Краткорочни финансијски пласмани које се не држе ради трговања мере се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру предузећа да их држи до доспећа.

Обавезе

Финансијским обавезама сматрају се:

- дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе),
- краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе),
- краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и
- остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе за које се очекује да ће бити измирене у току уобичајеног пословног циклуса и које доспевају за измирење у року од дванаест месеци од датума биланса стања. Све остале обавезе се сматрају дугорочним обавезама.

Део дугорочних обавеза који доспева за плаћање у периоду од годину дана од дана састављања финансијских извештаја исказује се као краткорочна обавеза.

Инструменти финансијских обавеза се класификују у складу са суштином уговорних одредби. Кредити се приказују у висини примљених средстава, умањени за трошкове трансакције. Затим се одмеравају по амортизованом трошку коришћењем уговорених каматних стопа. Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

Обавезе исказане у страниој валути исказују се у динарима, према средњем курсу НБС који је важио на дан билансирања. Разлике које се том приликом обрачунавају обухватају се као расход, односно приход периода у коме су настали.

Престанак или умањење обавеза по основу застарелости, ванпарничног поравнања, одрицањем или губљењем права поверилаца врши се директним отписивањем у корист прихода

Дугорочна резервисања

У складу са МРС 37 – Резервисања потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, дугорочно резервисање се признаје када: (1) Друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја; (2) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза и (3) износ обавезе може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени, резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза, насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиревања и које се могу поуздано проценити.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Због временске вредности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах после дана биланса стања штетнија су од оних где одливи готовине у истом износу настају касније. Резервисања се зато, дисконтују, тамо где је учинак значајан. Дисконтна стопа је стопа пре опорезивања која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризика специфичних за обавезу.

Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа и добитке. Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за продату робу и извршене услуге у току редовног пословања, умањене за рабате, порез на додату вредност и друге порезе при продаји. Приходи од продаје производа и роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца. Приходи од продаје услуга признају се према степену довршености посла на дан билансирања. Унапред примљени аванси не признају се као приход, већ као обавеза. Камата и приход од дивиденди признаје се на обрачунској основи. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Расходи представљају расходе у току редовних активности предузећа и губитке. Губици обухватају губитке од продаје и расходовања имовине, мањкове, расходе по основу директних отписа потраживања, по основу обезвређења имовине и друге непоменуте расходе.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода). Губици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

Приходи и расходи од камата књиже се у корист односно на терет биланса успеха у обрачунском периоду на који се односе, осим камата по основу девизних кредита коришћених за стицање, израду или изградњу основних средстава које се као трошкови позајмљивања капитализују, односно укупључују у набавну вредност средства у складу са МРС 23 – Трошкови позајмљивања. Приходи од финансијских улагања се евидентирају када се оствари право на примање тих прихода.

Бенефиције за запослене

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Друштво је такође у обавези, да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са општим актом, Друштво је у обавези да исплати отпремнине за одлазак у пензију у износу до највише две месечне зараде, као и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година рада у Друштву у складу са финансијском ситуацијом за годину која се посматра. Друштво процењује садашњу вредност обавеза по основу очекиваних бенефиција за пензију и јубиларних награда коришћењем годишње дисконтне стопе, што претставља стопу која рефлектује трошкове кредитирања у динарима.

Исправка грешака из претходног периода и материјална значајност грешке

Књиговодствено обухватање исправке грешака из претходних периода је условљено материјалношћу грешке.

Материјално значајном грешком се сматра грешка која је у појединачном или у кумулативном износу са осталим грешкама за више од 2% мења опорезиву добит, односно губитак исказан у пореском билансу. Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно прихода у којем су грешке идентификоване.

3.3.Биланс стања

На основу Закона о рачуноводству, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁹ и Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, генерални директор Друштва донео је Решење о образовању комисија за редован годишњи попис стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. годину, број 225/19 од 27. новембра 2019. године.

По извршеном попису, Централна пописна комисија, на основу пописа који је извршен од стране свих пописних комисија, сачинила је дана 24. јануара 2020. године Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године, који је, Надзорни одбор друштва, на предлог Извршног одбора Друштва, усвојио Одлуком број 3/20 од 30. јануара 2020. године.

3.3.1. Нематеријална имовина

Табела број 1: Структура некретнина, постројења и опрема -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Улагања у развој	54.138	87.642
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	1.806	46
Нематеријална улагања у припреми	5.599	6.661
Укупно	61.543	94.349

⁹ „Службени гласник РС“, бр. 18/2013 и 137/2014.

Табела број 2: Преглед промена на нематеријалној имовини -у хиљадама динара-

Назив	Улагања у развој	Лиценце, софтвери и остала права	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност				
Стање на дан 1. јануар 2019. године	272.431	44.580	6.661	323.672
Статусна промена (Напомена 1)	128	530	-	658
Повећање (накнадна улагања)	-	-	3.712	3.712
Активирање	-	1.763	(1.763)	-
Смањење (расходовање, продаја)	(14)	-	-	(14)
Обезвређење (Напомена 3.4.19)	(28.875)	-	(3.011)	(31.886)
Стање на дан 31. децембар 2019. године	243.670	46.873	5.599	296.142
Исправка вредности				
Стање на дан 1. јануар 2019. године	184.789	44.534	-	229.323
Статусна промена (Напомена 1)	-	474	-	474
Амортизација (Напомене 3.2. и 3.4.10)	27.224	59	-	27.283
Смањење (расходовање, продаја)	(14)	-	-	(14)
Обезвређење (Напомена 3.4.19)	(22.467)	-	-	(22.467)
Стање на дан 31. децембар 2019. године	189.532	45.067	-	234.599
Садашња вредност				
На дан 31. децембар 2019. године	54.138	1.806	5.599	61.543
На дан 31. децембар 2018. године	87.642	46	6.661	94.349

Повећање вредности нематеријалне имовине у 2019. години, поред повећања вредности по основу спроведене статусне промене припајања, обухвата и повећање вредности нематеријалне имовине по основу активирање раније започетих улагања за набавку софтвера.

Смањење вредности нематеријалне имовине у 2019. години односи се на расходовање извршено у складу са одлуком надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Расходовањем наведене нематеријалне имовине Друштво није остварило губитке по том основу.

У 2019. години извршено је обезвређење нематеријалне имовине у укупном износу од 9.419 хиљада динара (Напомена 3.4.18), које обухвата:

- обезвређење дела улагања у развој у нето износу од 6.408 хиљада динара (набавне вредности у износу од 28.875 хиљада динара и исправке вредности у износу од 22.467 хиљада динара), које се односи на обезвређење раније извршених улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву и
- обезвређење раније извршених улагања у пројекат хидрогеолошког истраживања за потребе хотела на Планинарском дому код Пирота у износу од 3.011 хиљаде динара, с обзиром на чињеницу да је Друштво током 2018. године извршило његову продају (хотел је у тренутку улагања био у власништву Друштва).

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру нематеријалне имовине, исказало улагања у развој производа са ефектом дужим од годину дана у нето износу од 54.138 хиљада динара за која постоји индиција да су исказана по вредности вишој од њихове надокнадиве вредности, што није у складу са параграфима 9, 12 и 59 МРС 36 – Умањење вредности имовине. Поред тога што је Друштво на дан 31. децембар 2019. године извршило обезвређење дела улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву у нето износу од 6.408 хиљада динара и даље постоје назнаке да нематеријална имовина исказана у финансијским извештајима нема могућност да генерише довољне будуће економске користи како би надокнадила своју књиговодствену вредност.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима МРС 36 и извршило обезвређење нематеријалне имовине у износу од 2.220 хиљада динара. Одлуком Генералног директора од 17. августа 2020. године, Друштво је формирало радни тим за анализу нематеријалних улагања у развој производа Фабрике Обућа. Радни тим је дана 28. августа 2020. године, након извршене анализе сачинио извештај о спроведеној анализи са предлогом за обезвређењем са стањем на дан 31. јули 2020. године. У извештају се наводи да је након сагледавања свих пројеката који се односе на извршена улагања у развој производа Фабрике Обућа, сагледавања актуелности модела у које је улагано, као и сагледавања могућности њихове даље производње и продаје, радни тим дао предлог, а руководство Друштва га прихватило, да се са нематеријалне имовине искњижи износ од 14.298 хиљада динара, који уствари представља набавну вредност улагања у моделе обуће који због своје актуелности више не доносе економске користи Друштву. Пошто се од свих осталих модела у чији развој се улагало у претходном периоду очекује будућа економска корист, преостали износ улагања, по мишљењу радног тима, треба и даље евидентирати у оквиру нематеријалне имовине. Поступајући у складу са предлогом радног тима, Друштво је дана 31. августа 2020. године, налогом за књижење број 08IN007, извршило обезвређење нематеријалне имовине у нето износу од 2.220 хиљада динара уз признавање губитака од обезвређења у истом износу.

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Табела број 3: Структура некретнина, постројења и опрема -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Земљиште	622.744	518.526
Грађевински објекти	2.048.229	1.775.894
Постројења и опрема	480.702	523.133
Инвестиционе некретнине	37.114	165.481
Некретнине, постројења и опрема у припреми	27.161	61.784
Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	-	1.000
Укупно	3.215.950	3.045.818

Табела број 4: Преглед промена на некретнинама, постројењима и опреми

-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	Укупно
Набавна вредност							
Стање 1. јануара 2019. године	518.526	2.085.595	1.496.964	165.481	61.784	4.879	4.330.229
Статусна промена (Напомена 1)	16.377	228.618	67.380	-	101	-	312.476
Повећање (нове набавке)	44.011	1.440	-	-	9.984	-	55.435
Активирање	-	22.255	7.012	-	(29.267)	-	-
Пренос са конта на конто	43.911	82.491	-	(123.510)	-	-	2.892
Обезвређење (Напомена 3.4.19)	-	-	-	(4.857)	(13.579)	-	(18.436)
Смањење (мањак, расход, продаја)	(81)	(1.330)	(5.714)	-	(1.862)	(2.028)	(11.015)
Стање 31. децембра 2019. године	622.744	2.419.069	1.565.642	37.114	27.161	2.851	4.674.581
Исправка вредности							
Стање 1. јануара 2019. године	-	309.701	973.831	-	-	3.879	1.287.411
Статусна промена (Напомена 1)	-	33.283	63.701	-	-	-	96.984
Амортизација (Напомене 3.2. и 3.4.10)	-	34.549	53.114	-	-	51	87.714
Пренос са конта на конто	-	(6.399)	-	-	-	-	(6.399)
Смањење (мањак, расход, продаја)	-	(294)	(5.706)	-	-	(1.079)	(7.079)
Стање 31. децембра 2019. године	-	370.840	1.084.940	-	-	2.851	1.458.631
Садашња вредност							
На дан 31. децембар 2019. године	622.744	2.048.229	480.702	37.114	27.161	-	3.215.950
На дан 31. децембар 2018. године	518.526	1.775.894	523.133	165.481	61.784	1.000	3.045.818

3.3.2.1. Земљиште

Табела број 5: Структура земљишта

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Грађевинско земљиште	622.744
Укупно	

Повећање вредности земљишта у 2019. години, поред повећања вредности по основу спроведене статусне промене припајања, обухвата и повећање вредности земљишта у износу од 44.011 хиљаде динара, извршено по основу укњижења одређених парцела земљишта које су у власништву Друштва, а које у претходном периоду нису биле евидентирани у његовим пословним књигама. Наведено земљиште Друштво је евидентирало у корист прихода текућег периода (Напомена 3.4.17).

Смањење вредности земљишта у 2019. години односи се на продају грађевинског земљишта извршену у складу са закљученим купопродајним уговором. Продајом грађевинског земљишта Друштво је остварило добитке у износу од 311 хиљада динара (Напомена 3.4.17).

3.3.2.2. Грађевински објекти

Табела број 6: Структура грађевинских објеката

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Зграде од армираног бетона и челика	1.908.986
Објекти саобраћаја и транспорта	87.147
Објекти енергетског преноса и веза	47.941
Објекти за становање	3.605
Монтажне бараке и остали монтажни објекти	550
Укупно	2.048.229

Повећање вредности грађевинских објеката у 2019. години, поред повећања вредности по основу спроведене статусне промене припајања, обухвата и повећање вредности грађевинских објеката по основу активирање раније започетих инвестиција у грађевинске објекте и по основу нових набавки грађевинских објеката.

Смањење вредности грађевинских објеката у 2019. години обухвата:

- 1) расходовање грађевинског објекта, које се односи на грађевински објекат расходован у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Расходовањем наведене опреме Друштво није остварило губитке по том основу и
- 2) продају грађевинског објекта, које се односи на грађевински објекат продат у складу са закљученим купопродајним уговором. Продајом грађевинског објекта Друштво је остварило добитке у износу од 1.286 хиљада динара (Напомена 3.4.17).

Над већим бројем непокретности (земљиште и грађевински објекти), садашње вредности у износу од 2.487.236 хиљада динара, које се налазе на локацијама широм Републике Србије, успостављене су извршне вансудске хипотеке у корист пословних банака и других правних лица, као средство обезбеђења новчаних потраживања по основу уговора о дугорочним и краткорочним кредитима (Напомене 3.3.13 и 3.3.14).

3.3.2.3. Постројења и опрема

Табела број 7: Структура постројења и опреме -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Машине	322.454
Уређаји, постројења и инсталације	102.886
Погонски инвентар	39.794
Инструменти, апарати и лабораторијска опрема	10.793
Средства транспорта и везе	2.191
Пословни инвентар	1.484
Намештај опште намене	1.100
Укупно	480.702

Повећање вредности опреме у 2019. години, поред повећања вредности по основу спроведене статусне промене припајања, обухвата и повећање вредности опреме по основу активирање раније започетих инвестиција у опрему.

Смањење вредности опреме у 2019. години обухвата:

- 1) расхоровање опреме, које се односи на застарелу и оштећену опрему расхоровану у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Расхоровањем наведене опреме Друштво је остварило губитке у висини садашње вредности расхороване опреме, односно у износу од 956 хиљада динара (Напомена 3.4.18)
- 2) продају опреме, која се односи на опрему продату у складу са закљученим купопродајним уговором. Продајом опреме Друштво је остварило добитке у износу од 6 хиљада динара (Напомена 3.4.17).

Над већим бројем опреме, садашње вредности у износу од 325.960 хиљада динара, уписане су залоге у корист пословних банака и других правних лица, као средство обезбеђења новчаних потраживања по основу уговора о дугорочним и краткорочним кредитима (Напомене 3.3.13 и 3.3.14).

3.3.2.4. Инвестиционе некретнине

Табела број 8: Структура инвестиционих некретнина -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Инвестиционе некретнине – земљиште	
Бетонски плато (600м ²) и отворени простор (300м ²) на локацији Тигар III Полет у Пироту	1.907
Паркинг испред Управне зграде у Пироту (100м ²)	212
Свега	2.119
Инвестиционе некретнине – грађевински објекти	
Пословне просторије у Београду	14.718
Објекат „Адвокатска канцеларија“ у Пироту	3.415
Пословни простор у Ужицу	9.184
Објекат у Бору	2.752
Пословни простор у Пироту	2.708
Пословни простор у Трстенику	2.218
Свега	34.995
Укупно	37.114

У 2019. години, због промена у намени, одређене ставке земљишта и грађевинских објеката који више не испуњавају услове да буду признате као инвестиционе некретнине пренете су са инвестиционих некретнина на земљиште и грађевинске објекте које се користи, док су одређене ставке земљишта и грађевинских објеката за које су се стекли услови за признавање у оквиру инвестиционих некретнина пренете са земљишта и грађевинских објеката на инвестиционе некретнине, све у складу са захтевима МРС 40 – Инвестиционе некретнине. Са инвестиционих некретнина пренето је укупно 160.624 хиљаде динара и то: на земљишта је пренет износ од 45.979 хиљада динара, а на грађевинске објекте је пренет износ од 114.645 хиљада динара. На инвестиционе некретнине пренето је земљиште и грађевински објекти у укупном износу од 37.114 хиљада динара, по структури наведеној у табели горе.

Ради утврђивања фер вредности инвестиционих некретнина на дан 31. децембар 2019. године, ангажован је независни проценитељ и по том основу коригована је вредност инвестиционих некретнина за износ од 4.857 хиљада динара (Напомена 3.4.18).

3.3.2.5. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Табела број 9: Структура некретнина, постројења и опреме у припреми -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Грађевински објекти у припреми	21.733
Постројења и опрема у припреми	5.428
Укупно	27.161

Некретнине, постројења и опреме у припреми највећим делом односе се на инвестициона улагања извршена у пројекат пресељења и изградње нове фабрике „Хемијски производи“ у износу од 18.015 хиљада динара и улагања извршена за Пројекат „Тигар III Полет“, који укључује улагања и у опрему и у објекте, у износу од 4.457 хиљада динара.

У 2019. години извршено је обезвређење некретнина, постројења и опреме у припреми у укупном износу од 13.579 хиљада динара, које обухвата обезвређење дела раније извршених инвестиционих улагања у пројекат пресељења и изградње нове фабрике „Хемијски производи“ у износу од 12.459 хиљада динара, обезвређење дела раније извршених улагања у Пројекат „Тигар III Полет“, који укључује улагања и у опрему и у објекте, у износу од 1.033 хиљаде динара и обезвређење дела раније извршених улагања која се односе на остале инвестиционе пројекте у износу од 86 хиљада динара (Напомена 3.4.18).

Смањење вредности некретнина, постројења и опреме у припреми у 2019. години у износу од 1.862 хиљаде динара највећим делом у износу од 1.787 хиљада динара односи се на отпис (искњижење) одређених ставки грађевинских објеката и опреме у припреми на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне (Напомена 3.4.19).

3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Табела број 10: Структура дугорочних финансијских пласмана -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Учешћа у капиталу зависних правних лица	214.838	580.326
Исправка вредности учешћа у капиталу зависних правних лица	(49.870)	(251.193)
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	491	491

Назив	2019. година	2018. година
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	466	466
Остали дугорочни финансијски пласмани	4.035	5.197
Укупно	169.960	335.287

Учешћа у капиталу зависних правних лица

Табела број 11: Структура учешћа у капиталу зависних правних лица -у хиљадама динара-

Назив	% учешћа	Набавна вредност	Исправка вредности
Учешћа у капиталу зависних правних лица у земљи			
Слободна зона Пирот АД, Пирот	61%	72.089	-
Тигар Обезбеђење ДОО, Пирот	100%	39.413	-
Тигар Пословни Сервис ДОО, Пирот	100%	23.104	(3.651)
П Канал ДОО, Пирот (Напомена 1)	100%	2.793	(400)
Тигар Интер Риск ДОО, Пирот	100%	1.973	-
Учешћа у капиталу зависних правних лица у иностранству			
Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе	100%	35.743	(24.008)
Тигар Партнер ДОО, Република Северна Македонија	70%	21.075	(4.728)
Тигар Трејд ДОО, Република Српска	100%	10.520	(9.534)
Тигар Монтенегро ДОО, Црна Гора	80%	7.549	(7.549)
Тигра Трејд ДООЕЛ ДОО, Република Северна Македонија	100%	579	-
Укупно		214.838	(49.870)

Полазећи од чињенице да зависно правно лице у иностранству Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе не послује још од 2013. године (рачуни ентитета су угашени, ентитет нема запослених и не располаже пословним простором), Друштво као матично правно лице започело је поступак гашења овог зависног ентитета. Због застоја у процесу, поступак гашења још увек није окончан.

Имајући у виду чињеницу да зависно правно лице Тигар Монтенегро ДОО, Црна Гора у претходном периоду послује са негативним пословним резултатом, Друштво као матично правно лице је у 2018. години започело активности око решавања статуса овог зависног ентитета. У 2019. години, Министарство финансија Црне Горе покренуло је стечајни поступак над Тигар Монтенегро ДОО, Црна Гора, а Друштво је укупна своја потраживања пријавило у стечајну масу у законом предвиђеном року. Поступак је у току.

Учешћа у капиталу придружених правних лица у заједничким подухватима

Табела број 12: Структура учешћа у капиталу придружених лица -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Пирот Енегро ДОО, Пирот – у принудној ликвидацији	361
Агенција за развој Старе планине	122
Тигар Стар ДОО, Пирот	8
Укупно	491

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру дугорочних финансијских пласмана, исказало учешће у капиталу зависног правног лица у иностранству Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе у износу од 35.743 хиљада динара, као и учешћа у капиталу повезаних правних лица у земљи (Пирот Енегро ДОО, Пирот, Агенција за развој Старе планине, Тигар Стар ДОО, Пирот) у укупном износу од 491 хиљаде динара, а до при томе није извршило свођење књиговодствене вредности сваког појединачног учешћа на њихову надокнадиву вредност, иако су на дан 31. децембар 2019. године постојале назнаке да је њихова вредност умањена, што није у складу са параграфима 9, 12 и 59 МРС 36 – Обезвређење имовине. На основу информација прикупљених из екстерних и интерних извора Друштва, утврђено је да се зависни ентитет Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе налази у поступку гашења, да је повезани ентитет Пирот Енегро ДОО, Пирот – у принудној ликвидацији брисан из Регистра привредних субјеката код Агенције за привредне регистре током 2019. године, док за повезане ентитете Агенција за развој Старе планине и Тигар Стар ДОО, Пирот Друштво не поседује никакву документацију. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало дугорочне финансијске пласмане, а мање исказао расходе по основу обезвређења дугорочних финансијских пласмана за износ од 12.226 хиљада динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима МРС 36 и извршило обезвређење дугорочних финансијских пласмана у износу од 12.226 хиљада динара. Налогом за књижење број 07OS032 од 2. јула 2020. године извршено је обезвређење учешћа у капиталу зависног правног лица Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе у износу од 11.735 хиљада динара уз признавање губитака од обезвређења на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу, а налогом за књижење број 202006070 од 31. јула 2020. године извршено је обезвређење учешћа у капиталу повезаних правних лица у износу од 491 хиљаде динара уз признавање губитака од обезвређења на терет текућих расхода у истом износу.

Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају

Табела број 13: Структура учешћа у капиталу осталих правних лица -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
ФАП Корпорација АД, Прибој	374
Тржиште новца Београд	43
FQCE – Фонд за културу и квалитет, Београд	30
Застава аутомобили АД, Крагујевац – у стечају	19
Укупно	466

Остали дугорочни финансијски пласмани

Остали дугорочни финансијски пласмани исказани у износу од 4.035 хиљада динара односе се на потраживања од запослених и бивших запослених по основу датих дугорочних стамбених кредита за куповину или откуп стана у друштвеној својини. Кредити су дати запосленима Друштва са роком отплате до 25 година и каматном стопом у распону од 1,5% до 2% на годишњем нивоу. Део дугорочних финансијских пласмана који доспева за плаћање у 2020. години у износу од 1.164 хиљаде динара евидентиран је у оквиру потраживања од запослених (Напомена 3.3.6).

3.3.4. Залихе

Табела број 14: Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	189.353	181.602
Недовршена производња и недовршене услуге	197.092	202.141
Готови производи	379.747	281.107
Роба	95.466	94.229
Стална средства намењена продаји	316.780	316.780
Плаћени аванси за залихе и услуге	23.704	18.609
Укупно	1.202.142	1.094.468

3.3.4.1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Табела број 15: Структура материјала, резервних делова, алата и инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Материјал	161.269	154.018
Резервни делови	28.460	27.584
Исправка вредности материјала	(376)	-
Укупно	189.353	181.602

Материјал

Табела број 16: Структура материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Сировине и основни материјал	96.952
Материјал на путу	58.607
Остали материјал – мазут и хемикалије	4.708
Одступање од цена материјала	1.002
Укупно	161.269

Сировине и основни материјал исказани у износу од 96.952 хиљаде динара обухватају:

Табела број 17: Структура сировина и основног материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Сировине за потребе Фабрике Обућа (природни и синтетички каучук, силикатна пуњења, каолинска глина, убрзивачи, антидеграданти и слично)	63.339
Сировине за потребе Фабрике Техничка гума (изолатори, уљни сепаратор, сирова тканина и слично)	16.662
Сировине за потребе Фабрике Хемијски производи (полиестер, алуминијум хлорид, метилен хлорид, епоксидна лепила и слично)	11.344
Грађевински материјал	3.267
Сировине за потребе угоститељства	2.340
Укупно	96.952

Материјал на путу исказан у износу од 58.607 хиљада динара односи се на сировине набављене у периоду од октобра до децембра 2019. године које се, због тога што царински поступак на дан 31. децембар 2019. године није био окончан, налазе у привременом царинском складишту.

Резервни делови

Резервни делови исказани у износу од 28.460 хиљада динара односе се на резервне делове набављене за потребе одржавање погонских машина (регулатор, гуртна, разне врсте ножева, иглењача са носачима, брусни диск и слично).

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара вредноване су по просечној пондерисаној цени у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.4.2. Недовршена производња и услуге

Табела број 18: Преглед промена на залихама недовршене производње -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Стање на дан 31. децембар 2018. године	202.141
Смањење вредности залиха недовршене производње (Напомена 3.4.5)	(5.049)
Стање на дан 31. децембар 2019. године	197.092

Залихе недовршене производње на дан 31. децембар 2019. године вредноване су по цени коштања или нето продајној цени у зависности од тога која је нижа у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.4.3. Готови производи

Табела број 19: Преглед промена на залихама готових производа -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Стање на дан 31. децембар 2018. године	281.107
Пренос залиха из магацина велепродаје у магацин готових производа	2.821
Пренос залиха из магацина готових производа у магацин велепродаје	(11.783)
Повећање вредности залиха готових производа (Напомена 3.4.5)	107.602
Стање на дан 31. децембар 2019. године	379.747

Залихе готових производа на дан 31. децембар 2019. године вредноване су по цени коштања или нето продајној цени у зависности од тога која је нижа у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.4.4. Роба

Табела број 20: Структура робе -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Роба у промету на велико	112.541	164.552
Исправка вредности робе на велико	(30.060)	(70.911)
Роба у промету на мало	12.262	-
Исправка вредности робе на мало	(373)	-
Роба на путу	1.096	588
Укупно	95.466	94.229

Залихе робе обухватају робу из програма обуће (разне врсте дечијих, ловачких, заштитних и баштенских чизама, опанке и слично), као и робу из програма техничке гуме (разне врсте гумираних производа, цеви, профила, подлога и слично), смештену у магацинима велепродаје (у Пироту, Шимановцима и Темерину) и у малопродајним објектима (у Пироту и Крушевцу).

Роба на велико

Табела број 21: Структура робе у промету на велико -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Роба у магацинима велепродаје	202.709	239.906
Укалкулисани порез на додату вредност	(33.785)	(39.984)
Укалкулисана разлика у цени	(59.605)	(41.634)
Роба у магацину у Темерину	9.345	11.060
Укалкулисани порез на додату вредност	(1.557)	(1.843)
Укалкулисана разлика у цени	(4.566)	(2.953)
Укупно	112.541	164.552

Роба на мало

Табела број 22: Структура робе у промету на мало -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Роба у малопродајним објектима	17.441	-
Укалкулисани порез на додату вредност	(2.907)	-
Укалкулисана разлика у цени	(2.272)	-
Укупно	12.262	-

Залихе робе на дан 31. децембар 2019. године вредноване су по набавној вредности у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомена 3.2).

3.3.4.5. Стална средства намењена продаји

Табела број 23: Структура сталних средстава намењених продаји -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Земљиште намењено продаји	161.748
Грађевински објекти намењени продаји	155.032
Укупно	316.780

У складу са усвојеним УППР-ом, Друштво је у ранијим годинама извршило рекласификацију одређених ставки грађевинских објеката и земљишта (које се налази испод и уз те објекте) на стална средства намењена продаји.

3.3.4.6. Плаћени аванси за залихе и услуге

Табела број 24: Структура плаћених аванса за залихе и услуге -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	19.335	12.521
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству	4.369	6.088
Укупно	23.704	18.609

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи

Табела број 25: Плаћени аванси у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
BDO Business Advisory ДОО, Београд	8.905
Тесоор – Eng ДОО, Панчево	1.429

Назив	2019. година
СТР Михајловић, Стана Михајловић пр, Доња Мутница	971
СМР Манчић, Манчић Дејан пр, Бериловац	833
ЗР Диф Електро, Драган Петровић пр, Сопот	790
Нафта АД, Београд	437
Клас Пек ДОО, Мeroшина	417
Остали добављачи у земљи	5.581
Укупно	19.363

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству

Табела број 26: Плаћени аванси у иностранству -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Tomatex Otrokovice AS, Чешка Република	2.219
Siretessile SRL, Италијанска Република	482
Sandvik in Austria Gesellschaft MBH, Република Аустрија	387
Rasching GMBH, Савезна Република Немачка	359
Остали добављачи у иностранству	922
Укупно	4.369

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање плаћених аванса добављачима у земљи и иностранству са стањем 31. децембар 2019. године.

3.3.5. Потраживања по основу продаје

Табела број 27: Структура потраживања по основу продаје -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Купци у земљи – матична и зависна правна лица	30.154	281.591
Купци у иностранству – матична и зависна правна лица	129.497	105.626
Купци у земљи – остала повезана правна лица	2.372	593
Купци у земљи	77.138	127.299
Исправка вредности купаца у земљи	(35.867)	(77.629)
Купци у иностранству	59.835	76.965
Исправка вредности купаца у иностранству	(13.815)	(27.048)
Укупно	249.314	487.397

Купци у земљи – матична и зависна правна лица

Табела број 28: Преглед купаца у земљи – зависна правна лица -у хиљадама динара-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година
Тигар Обезбеђење ДОО, Пирот	13.850	23.615
Тигар Пословни Сервис ДОО, Пирот	7.361	5.095
Слободна зона АД, Пирот	519	1.444
Укупно	21.730	30.154

Купци у иностранству – матична и зависна правна лица

Табела број 29: Преглед купаца у иностранству – зависна правна лица – у хиљадама динара-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година
Тигар Трејд ДОО, Република Српска	80.947	88.634
Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе	-	19.567
Тигра Трејд ДООЕЛ ДОО, Република Северна Македонија	44.407	16.131
Тигар Партнер ДОО, Република Северна Македонија	-	2.910
Тигар Монтенегро ДОО, Црна Гора	1.051	2.255
Укупно	126.405	129.497

Налаз: Друштво није у 2019. години као ни у ранијим годинама вршило процену наплативости потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица код којих је од рока за наплату прошло више од годину дана и за које постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило признавање губитака због умањења вредности, што није у складу са захтевима параграфа 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: Признавање и мерење. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица, а мање исказало расходе ранијих година по основу обезвређења потраживања за износ од 48.371 хиљаде динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима МРС 39 и извршило процену наплативости потраживања од купаца у земљи и иностранству – матична и зависна правна лица, а затим је налогом за књижење број 07OS032 од 2. јула 2020. године извршено њихово обезвређење, на начин да је повећана исправка вредности потраживања од купаца у земљи и иностранству за износ од 48.371 хиљада динара уз признавање губитака због умањења вредности на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу. Друштво је такође започело активности на измени и допуни Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у делу рачуноводствене политике везане за потраживања, којом није било предвиђено да се врши исправка вредности потраживања од зависних правних лица.

Купци у земљи – остала повезана правна лица

Табела број 30: Преглед купаца у земљи – остала повезана лица – у хиљадама динара-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година
П Канал ДОО, Пирот	1.778	2.028
Дом Спортова АД, Пирот – у ликвидацији	-	344
Укупно	1.778	2.372

Купци у земљи

Табела број 31: Преглед купаца у земљи – у хиљадама динара-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година	Исправка вредности
Купци у земљи – правна лица			
Гума Центар ДОО, Петровац	109.364	-	-
Агромаркет ДОО Крагујевац	97.805	-	-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година	Исправка вредности
Семенарна ДОО, Ниш	96.657	-	-
Tigar Tyres ДОО, Пирот	51.268	7.947	-
Ником ДОО, Крагујевац	45.499	-	-
Гумапромет ДОО, Лесковац	32.936	-	-
АСМ Промет ДОО, Пирот	24.130	-	-
Немаг ДОО, Ивањица	22.815	-	-
Е Miroljo ДОО, Димитровград	21.874	-	-
Тор Spider ДОО, Инђија	16.106	-	-
Serbia Zijin Copper ДОО, Бор	15.516	1.920	-
Krke System ДОО, Нови Сад	11.012	1.021	-
Министарство одбране Републике Србије	7	2.225	-
Balkan Tyres Recycling ДОО, Обреновац	-	2.125	(2.125)
ММС Комерц ДОО, Врбас	-	2.072	-
Јупитер ДОО, Пирот	-	1.931	(1.931)
Остали купци	125.591	43.399	(21.937)
Свега	670.580	62.640	(25.993)
Купци у земљи – физичка лица			
Физичка лица (збирно)	2.618	2.559	-
Свега	2.618	2.559	-
Купци у земљи – сумњива и спорна потраживања			
Prima Trejd SR, Кучево	-	1.826	(1.826)
Опрема ОД, Пријепоље	-	1.492	(1.492)
Niki Metal ДОО, Пирот	-	1.061	(1.061)
IkarBus АД, Земун	-	629	(629)
Miona Trade ДОО, Лесковац	-	625	(625)
Остали купци у земљи	63	6.306	(4.241)
Свега	63	11.939	(9.874)
Укупно	673.261	77.138	(35.867)

Купци у иностранству

Табела број 32: Преглед купаца у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година	Исправка вредности
Купци у иностранству			
Madirom Prod SRL, Република Румунија	472.773	14.299	-
Berner LTD, Република Финска	221.856	4	-
Tigar Komerc DOO, Босна и Херцеговина	55.002	-	-
Fratelli Battistini SPA, Италијанска Република	49.975	-	-
Ilse Jacobsen, Краљевина Данска	44.197	-	-
Balkan Consult Commerce, Република Бугарска	31.958	-	-
Anton Eder GMBH, Република Аустрија	28.214	2.137	-
Calzaturificio Patrizio SRL, Италија	25.131	-	-

Назив	Промет 2019. година	Салдо 2019. година	Исправка вредности
Ski Centar Javorovaca, Црна Гора	14.543	1.949	
Frambo DOO, Република Словенија	14.104	24.493	
Остали купци у иностранству	170.182	7.531	(4.393)
Свега	1.127.935	50.413	(4.393)
<i>Купци у иностранству – сумњива и спорна потраживања</i>			
L.K Commerce Ofidis, Република Грчка	-	9.422	(9.422)
Свега	-	9.422	(9.422)
Укупно	1.127.935	59.835	(13.815)

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање потраживања од купаца у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

Исправка вредности купаца у земљи и иностранству

Табела број 33: Преглед промена на исправци вредности купаца -у хиљадама динара-

Опис	Купци у земљи	Купци у иностранству	Укупно
Стање на дан 1. јануар 2019. године	77.628	27.048	104.676
Статусна промена (Напомена 1)	9.428	170	9.598
Нове исправке вредности на терет расхода (Напомена 3.4.16)	-	747	747
Наплаћена потраживања која су у претходном периоду била отписана путем исправке вредности (Напомена 3.4.15)	(12.042)	-	(12.042)
Искњижење – отпис потраживања по попису услед застарелости	(39.147)	(14.150)	(53.297)
Стање на дан 31. децембар 2019. године	35.867	13.815	49.682

3.3.6. Друга потраживања

Табела број 34: Структура других потраживања -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања за камату и дивиденду	1.473	16.897
Потраживања од запослених	40.576	30.781
Исправка вредности потраживања од запослених	(10.256)	(14.288)
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	1	-
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	8.208	3.546
Остала краткорочна потраживања	4.304	-
Укупно	44.306	36.936

Потраживања за камату и дивиденду

Потраживања за камату и дивиденду исказана у износу од 1.473 хиљаде динара у целисти се односе на потраживања за дивиденду, а чине их потраживања од зависних правних лица која још увек нису извршила уплату дивиденде Друштву на основу донетих одлука о расподели добити, и то:

- Тигар Обезбеђење ДОО, Пирот у износу од 1.404 хиљаде динара на основу одлуке о расподели добити за 2017. годину и
- Тигар Trade, Република Српска у износу од 69 хиљада динара, односно 1.114 КМ у динарској противвредности, на основу одлуке о расподели добити за 2015. годину.

Табела број 35: Преглед промена на потраживањима за дивиденду -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Стање на дан 31. децембар 2018. године	16.897
Нова потраживања евидентирана у корист прихода (Напомена 3.4.13)	29.360
Смањење потраживања уплатом дивиденде	(44.784)
Стање на дан 31. децембар 2019. године	1.473

Потраживања од запослених

Табела број 36: Преглед потраживања од запослених -у хиљадама динара-

Назив	Салдо 2019. година	Исправка вредности
Потраживања по основу мањкова који се надокнађују од запослених	22.498	(10.256)
Потраживања од запослених по основу топлог obroка	9.501	-
Потраживања од запослених по основу робних кредита	3.209	-
Потраживања од запослених по основу стамбених кредита (Напомена 3.3.3)	2.934	-
Потраживања од запослених по основу аконтација за службена путовања	2.058	-
Остало	376	-
Укупно	40.576	(10.256)

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру потраживања од запослених, исказало потраживања по основу мањкова који се надокнађују од запослених у износу од 22.498 хиљада динара, потраживања од запослених по основу топлог obroка у износу од 9.501 хиљаде динара и потраживања од запослених по основу робних кредита у износу од 3.209 хиљада динара:

- 1) за која није вршило процену наплативости потраживања (застарела потраживања и потраживања код којих постоји велика неизвесност у погледу наплате) и с тим у вези није вршило признавање губитака због умањења вредности, што није у складу са захтевима параграфа 58, 59 и 63 МРС 39 – Финансијски инструменти: Признавање и мерење. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало потраживања од запослених, а мање исказало расходе ранијих година по основу обезвређења потраживања за износ од 13.176 хиљада динара;
- 2) у оквиру којих се налазе и грешком евидентирана потраживања по основу накнаде трошкова за топли оброк и робне кредите које су запосленима обустављене из зарада током 2019. године, због чега је Друштво у финансијским извештајима више исказало потраживања од запослених и обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају за износ од 7.433 хиљаде динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривених неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило на следећи начин:

- 1) поступило је у складу са захтевима МРС 39 и извршило процену наплативости потраживања од запослених, а затим је налогом за књижење број 07OS034 од 2. јула 2020. године (за потраживања од запослених по основу робних кредита), налогом за књижење број 07OS033 од 2. јула 2020. године (за потраживања од запослених по основу топлог obroка) и налогом за књижење број 202007056 од 31. јула 2020. године (за потраживања по основу мањкова који се надокнађују од запослених), извршено обезвређење потраживања, на начин да је повећана исправка вредности потраживања запослених за износ од 13.176 хиљада динара уз признавање губитака због умањења вредности на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у истом износу;
- 2) исправило грешком евидентирана потраживања по основу накнаде трошкова за топли оброк и робне кредите које су запосленима обустављене из зарада током 2019. године у оквиру потраживања од запослених, на начин да је налогом за књижење број 06OS079 од 30. јуна 2020. године извршено смањење потраживања од запослених по основу топлог obroка за износ од 5.921 хиљаде динара, потраживања од запослених по основу робних кредита за износ од 1.512 хиљаде динара и обавеза за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају за износ од 7.433 хиљаде динара.

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају исказана у износу од 8.208 хиљада динара у целости се односе на потраживања од надлежног фонда обавезног социјалног осигурања за рефундацију накнаде зарада за време привремене спречености за рад преко 30 дана из текуће и ранијих година: на потраживања из 2019. године односи се износ од 5.096 хиљада динара, а на потраживања из 2018. године односи се износ од 3.112 хиљаде динара.

Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 4.304 хиљаде динара највећим делом у износу од 3.351 хиљаде динара односе се на претплате проистекле из дужничко-поверилачких односа Друштва са физичким и правним лицима.

3.3.7. Краткорочни финансијски пласмани

Табела број 37: Структура краткорочних финансијских пласмана -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица	1.205	63.038
Остали краткорочни финансијски пласмани	-	35.414
Укупно	1.205	98.452

Краткорочни финансијски пласмани исказани у износу од 1.205 хиљада динара у целости се односе на краткорочну финансијску позајмицу коју дата зависном правном лицу Тигар обезбеђење ДОО, Пирот на основу закљученог уговора о краткорочној интеркомпанијској позајмици.

3.3.8. Готовински еквиваленти и готовина

Табела број 38: Структура готовине и готовинских еквивалената -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	14	-
Текући (пословни) рачун	388	7.266
Благајна	279	279
Девизни рачуни	601	17.962
Девизна благајна	6	-
Остала новчана средства	29.239	8.664
Укупно	30.527	34.171

Хартије од вредности – готовински еквиваленти

Хартије од вредности – готовински еквиваленти исказани у износу од 14 хиљада динара односе се на безготовинска плаћања физичких лица извршена путем платних картица у малопродајним објектима Друштва на дан 31.12.2019. године која су од стране банака реализована у 2020. години.

Текући рачуни

Табела број 39: Текући (пословни) рачуни -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Banca Intesa АД, Београд	209
Societe Generale Србија АД, Београд (сада ОТП банка АД, Београд)	93
UniCredit Bank Србија АД, Београд	83
АИК банка АД, Београд	3
Укупно	388

Благајана

Стање у благајни на дан 31.12.2019. године износи 279 хиљада динара и у целости се односи на 24 златника који се чувају у просторијама Друштва.

Девизни рачуни

Табела број 40: Девизни рачуни -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
UniCredit Bank Србија АД, Београд	601
Укупно	601

Остала новчана средства

Табела број 41: Текући (пословни) рачуни -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Министарство финансија – Управа за трезор (средства за посебне намене)	29.031
АИК банка АД, Београд (средства намењена за исплату рефундација за привремену спреченост за рад)	208
Укупно	29.239

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године извршило усаглашавање стања новчаних средстава на свим рачунима (динарским и девизним) које има отворене код пословних банака.

3.3.9. Порез на додату вредност

Табела број 42: Структура пореза на додату вредност -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи	13.360	14.362
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	30.323	57.504
Укупно	43.683	71.866

Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи исказан у износу од 13.360 хиљада динара највећим делом у износу од 12.523 хиљаде динара односи се на наплату пореза на додату вредност по основу решења Царинарнице Димитровград, на име нераздуженог набављеног репроматеријала.

Потраживања за више плаћен порез на додату вредност исказана у износу од 30.323 хиљаде динара представљају кумулиране износе претходног пореза исказане су у пореским пријавама пореза на додату вредност за 2019. годину и раније године.

3.3.10. Активна временска разграничења

Табела број 43: Структура активних временских разграничења -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Унапред плаћени трошкови	14	-
Разграничени трошкови по основу обавеза	3.842	3.842
Остала активна временска разграничења	28.004	13.425
Укупно	31.860	17.267

Остала активна временска разграничења исказана у износу од 28.004 хиљаде динара обухватају: признавање обавеза за порез на додату вредност по основу авансних рачуна у износу од 13.683 хиљаде динара, укалкулисани порез на додату вредност по основу извозних рачуна без потврђених царинских декларација у износу од 7.723 хиљаде динара, претходни порез на додату вредност по рачунима за услуге извршене у 2019. години, а право на одбитак претходног пореза настаје у наредном обрачунском периоду, у износу од 4.442 хиљаде динара и остало у износу од 2.156 хиљада динара.

3.3.11. Капитал

Табела број 44: Структура капитала -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Основни капитал – Акцијски капитал	3.050.432	3.049.389
Резерве	143	143
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина постројења и опреме	243.152	231.281
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата	(17.831)	(264)
Губитак	(5.024.343)	(4.220.153)
Укупно	-	-
Губитак изнад висине капитала	1.748.447	939.604

3.3.11.1. Основни капитал

Табела број 45: Структура акцијског капитала

Назив	Број емитованих акција	% од укупне емисије	Вредност у хиљадама динарима
Република Србија	3.254.160	39,90%	1.217.122
Банка Поштанска штедионица АД, Београд	1.448.601	17,76%	541.757
Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање	866.246	10,62%	323.956
Акционарски фонд АД, Београд	429.429	5,26%	160.453
Nikomms ДОО, Београд	396.283	4,86%	148.251
Општина Пирот	307.293	3,77%	115.001
Републички фонд за здравствено осигурање	228.456	2,80%	85.412
Компанија Дунав осигурање АДО, Београд	215.487	2,64%	80.531
ПИО фонд Републике Србије	149.981	1,84%	56.128
JUBMES банка АД, Београд (сада ALTA банка АД Београд)	61.407	0,75%	22.878
Остали акционари	798.893	9,80%	298.943
Укупно	8.156.236	100,00%	3.050.432

Повећање вредности основног (акцијског) капитала у 2019. години у износу од 1.043 хиљаде динара односи се повећање капитала по основу акција емитованих у 2018. години (Х емисија акција) које су у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре уписане дана 31. јануара 2019. године, Решењем број БД 8727/2019 (Напомена 3.3.13).

Основни (акцијски) капитал Друштва исказан на дан 31. децембар 2019. године у износу од 3.050.432 хиљаде динара усаглашен је са основним капиталом регистрованим код Агенције за привредне регистре.

Акцијски капитал Друштва исказан на дан 31. децембар 2019. године у износу од 3.050.432 хиљаде динара (8.156.236 акција појединачне номиналне вредности у износу од 374,00 динара) усаглашен је са акцијским капиталом регистрованим у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности.

3.3.11.2. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина постројења и опреме

Табела број 46: Преглед промена на ревалоризационим резервама -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2019. године	231.281
Ефекат процене фер вредности земљишта и грађевинских објеката утврђен пре њиховог преноса на инвестиционе некретнине	10.431
Ефекат процене фер вредности грађевинског објекта утврђен приликом његовог активирања	1.440
Стање на дан 31. децембар 2018. године	243.152

3.3.11.3. Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног капитала

Табела број 47: Нереализовани губици -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	17.831	264
Укупно нереализовани губици	17.831	264

Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања исказани у износу од 17.831 хиљаде динара односе се на нереализоване актуарске губитке настале по основу дела резервисања за отпремнина приликом одласка у пензију и дела резервисања за јубиларне награде, у складу са МРС 19 – Примања запослених (Напомена 3.3.12).

Табела број 48: Преглед промена на нереализованим губицима -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2019. године	264
Статусна промена (Напомена 1)	2.451
Актуарски губици за 2019. годину – отпремнине (Напомена 3.3.12)	14.113
Актуарски губици за 2019. годину – јубиларне награде (Напомена 3.3.12)	1.003
Стање на дан 31. децембар 2018. године	17.831

3.3.11.4. Губитак

Табела број 49: Структура губитка -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Губитак ранијих година	4.609.535	3.792.978
Губитак текуће године	414.808	427.175
Укупно	5.024.343	4.220.153

3.3.12. Дугорочна резервисања

Табела број 50: Структура дугорочних резервисања -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	37.035	18.962
Резервисања за неисплаћен регрес из 2014. године	28.618	23.209
Резервисања за трошкове судских спорова	-	27.598
Укупно	65.653	69.769

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених исказана у износу од 37.065 хиљада динара односе се на резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 31.390 хиљада динара и резервисања за јубиларне награде у износу од 5.645 хиљада динара, обрачуната у складу са МРС 19 – Примања запослених.

Преглед промена на резервисањима за накнаде и друге бенефиције запослених у складу са МРС 19 дат је у табели која следи:

Табела број 51: Преглед промена на дугорочним резервисањима МРС 19 -у хиљадама динара-

Опис	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно 2019. година
Стање на дан 31. децембар 2019. године	14.374	4.588	18.962
Статусна промена (Напомена 1)	1.556	326	1.882
Искоришћена резервисања	-	(748)	(748)
Нова резервисања евидентирана на терет трошкова (Напомена 3.4.11)	1.347	476	1.823
Нова резервисања евидентирана као актуарски губитак за 2019. годину (Напомена 3.3.11.2)	14.113	1.003	15.116
Стање на дан 31. децембар 2019. године	31.390	5.645	37.035

У 2019. години, у складу са одредбама Колективног уговора и одлуком извршног одбора, 69 запослених је остварило право на јубиларну награду за навршених 10, 20, односно 30 година рада у Друштву и по том основу Друштво им је исплатило јубиларне награде у укупном износу од 898 хиљада динара. Из дугорочних резервисања искоришћен је износ од 748 хиљада динара, док је остатак у износу од 150 хиљада динара теретио остале личне расходе (Напомена 3.4.8).

Резервисања за неисплаћен регрес из 2014. године

Табела број 52: Преглед промена на резервисањима за регрес -у хиљадама динара-

Опис	2018. година
Стање на дан 1. јануар 2019. године	23.209
Статусна промена (Напомена 1)	5.409
Стање на дан 31. децембар 2018. године	28.618

Резервисања за трошкове судских спорова

У 2019. години Друштво је извршило укидање резервисања за трошкове судских спорова у корист прихода од укидања дугорочних и краткорочних резервисања у износу од 27.598 хиљада динара (Напомена 3.4.17).

3.3.13. Дугорочне обавезе

Табела број 53: Структура дугорочних обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе које се могу конвертовати у капитал (Напомена 3.3.11.3)	-	1.043
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	1.234.874	1.455.254
Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	-	378.426
Остале дугорочне обавезе	61.151	179.883
Укупно	1.296.025	2.014.606

Дугорочни кредити у земљи

Табела број 54: Преглед дугорочних кредита у земљи

-у хиљадама динара-

Назив повериоца	Износ у ЕУР	Каматна стопа годишња	Укупне обавезе	Краткорочне обавезе (2015-2020)	Дугорочне обавезе
<i>Дугорочни кредити</i>					
Аик Банка АД, Београд	1.874.459	3,5% годишња + 3М Еурибор	209.122	145.322	63.800
Фонд за Развој Републике Србије	2.942.561	3,5% годишња + 3М Еурибор	346.024	241.149	104.875
Привредна банка Београд АД, Београд – у стечају	1.969.551	3,5% годишња + 3М Еурибор	231.605	163.263	68.342
Societe General bank Srbija АД, Београд (сада ОТП Банка Србија АД, Београд)	-	3,5 % годишња + 3М Еурибор	532.173	370.465	161.708
Агенција за осигурање и финансирање извоза АД, Ужице	578.315	3,5% годишња + 3М Еурибор	68.006	46.824	21.182
Фонд за Развој Републике Србије 2019	682.207	1% годишње грејс од 12м	80.313	-	80.313
Фонд за Развој Републике Србије 2018	143.506	1% годишње грејс од 12м	16.987	-	16.987
Еуро Management ДОО, Београд преузета потраживања DEG – Deutsche Investtions – und Entwicklungsgesellschaft	7.812.193	3,5% годишња + 3М Еурибор	918.658	677.698	240.960
Еmporio team ДОО, Београд преузета потраживања: - Ванса Intesa АД, Београд - EFG Eurobank АД, Београд - Srpska Banka АД, Београд - Addiko Bank АД, Београд	13.091.727	3,5% годишња + 3М Еурибор	1.539.493	1.127.742	411.751
Свега			3.942.381	2.772.463	1.169.918
<i>Хартије од вредности које су УППР-ом претворене у дугорочне кредите</i>					
WIENER Stadtische осигурање АДО, Београд		3,5% годишња + 3М Еурибор	60.424	42.594	17.830
WIENER RE АДО, Београд		3,5% годишња + 3М Еурибор	15.251	10.676	4.575
Комерцијална банка АД, Београд		3,5% годишња + 3М Еурибор	76.369	53.834	22.535
Таково осигурање АДО, Крагујевац – у ликвидацији		3,5% годишња + 3М Еурибор	20.516	14.462	6.054
ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад		3,5% годишња + 3М Еурибор	40.342	26.380	13.962
Свега			212.902	147.946	64.956
Укупно			4.155.283	2.920.409	1.234.874

Привредни суд у Нишу, након рочишта одржаног дана 7. априла 2015. године, донео је дана 8. априла 2015. године Решење Посл. Бр. 2 Ст. 43/2014, којим је потврђено усвајање пречишћеног текста Унапред припремљеног плана реорганизације (у даљем тексту: УППР), који је постао правоснажан дана 1. јуна 2015. године.

Усвојеним УППР-ом, краткорочни кредити, као и обавезе по дугорочним и краткорочним обвезницама са припадајућом каматом, замењени су дугорочним кредитом. Каматна стопа је на нивоу тромесечног Еурибор-а + 3,5% на годишњем нивоу и обрачунаваће се применом пропорцијалног метода на главницу дуга, почев од дана почетка примене плана. Репрограм консолидованог и обједињеног потраживања се одобрава уз примену пропорционалног метода на главницу дуга, са периодом отплате од седам година, уз период одложеног плаћања, грејс период од 24 месеци од дана ступања на снагу плана. Предвиђеним отплатним плановима, период одложеног плаћања истекао је јула 2017. године. Сагласно томе извршен је пренос обавеза (са дугорочних на краткорочне) које доспевају на наплату у 2018, 2019. и 2020. години.

Током 2017. године, због кашњења у измиривању обавеза, а у циљу избегавања блокаде рачуна, заједно са Министарством привреде и највећим повериоцима, договорено је да треба ући у поступак израде новог УППР-а.

С обзиром да није дошло до усвајања УППР-а који је Привредном суду у Нишу достављен 30. марта 2018. године, због недостатака гласова у једној класи, у договору са ресорним министарством приступило се изради новог УППР-а са пресечним датумом 31. децембар 2018. године, који је у складу са законским прописима дана 1. априла 2019. године предат Привредном суду у Нишу. Како се Министарству привреде јавило више заинтересованих инвеститора и потенцијалних стратешких партнера, приступило се изради новог УППР-а са пресечним датумом 30. септембар 2019. године који је надлежном суду предат 30. децембра 2019. године. Гласање за нови УППР заказано је за 17. септембар 2020. године.

Поред тога, у току 2019. године, Euro Managment ДОО, Београд је извршио откуп потраживања од банака (Deutsche Investitions end Entwicklungsgesellschaft Немачка, Banca Intesa АД, Београд, Eurobank EFG АД, Београд, Српска банка АД, Београд, Нуро Alpe Adria bank АД, Београд (сада Addiko Bank АД, Београд) код којих је Друштво имало обавезе. Такође, децембра 2019. године Euro Managment ДОО Београд, Уговором о уступању потраживања, преноси део потраживања на Emporio team ДОО, Београд.

Обавезе по дугорочним кредитима обезбеђене су хипотекама на непокретној имовини и залагама на покретној имовини Друштва (Напомене 3.3.2.2, 3.3.2.3 и 3.3.20).

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године извршило усаглашавање стања обавеза по основу дугорочних кредита са повериоцима.

Остале дугорочне обавезе

Табела број 55: Преглед осталих дугорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Дугорочне обавезе – дивиденде / УППР	11.715	19.211
Дугорочне обавезе – порез на дивиденде	6.576	6.609
Дугорочне обавезе – добављачи у земљи / УППР	23.196	58.992
Дугорочне обавезе – локална самоуправа / УППР	3.485	13.873
Дугорочне обавезе –добављачи у иностранству / УППР	10.508	71.800
Дугорочне обавезе – Слободна зона АД, Пирот / УППР	4.562	8.282
Остале дугорочне обавезе	1.109	1.115
Укупно	61.151	179.882

Дугорочне обавезе по основу дивиденди исказане у износу од 11.715 хиљада динара односе се на обавезе према акционарима које су обухваћене УППР-ом у класи поверилаца које немају статус разлучних поверилаца.

Дугорочне обавезе према добављачима исказане у износу од 23.196 хиљада динара односе се на обавезе обухваћене УППР-ом у класи поверилаца за оне који немају статус разлучних поверилаца, односно који нису обезбеђени.

Дугорочне обавезе према локалној самоуправа исказане у износу од 3.485 хиљада динара односе се на део дугорочних обавеза према локалној самоуправи и то по основу: пореза на имовину, комуналне таксе, накнаде за грађевинско земљиште и остале накнаде.

Дугорочне обавезе према ино добављачима исказане у износу од 10.508 хиљада динара односе се на део дугорочних обавеза према ино добављачима обухваћених УППР-ом, класа необезбеђених поверилаца из трећег исплатног реда.

3.3.14. Краткорочне финансијске обавезе

Табела број 56: Структура краткорочних финансијских обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	14.913	17.135
Део дугорочних кредита и зајмова који доспевају до једне године	3.126.459	2.360.148
Укупно	3.141.372	2.377.283

Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица

Краткорочни кредити и зајмови од матичних и зависних правних лица исказани у износу од 14.913 хиљада динара највећим делом у износу од 12.940 хиљада динара односе се на зајам добијен од Слободна зона АД, Пирот у износу од 10.000 хиљада динара. Зајам је доспео на наплату 28. маја 2017. године, због чега се, ускладу са уговором, обрачунава законска затезна камата која се приписује основном дугу.

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године извршило усаглашавање стања обавеза по основу зајма са Слободна зона АД, Пирот.

Део дугорочних кредита и зајмова који доспевају до једне године

Табела број 57: Преглед текућих доспећа дугорочних кредита и обавеза -у хиљадама динара-

Назив повериоца	Износ кредита у ЕУР	Каматна стопа годишња	2019 година
Краткорочне обавезе (Напомена 3.3.13)			2.920.409
Фонд за развој Републике Србије	687.079	1% годишње грејс од 12 месеци	81.486
Краткорочне обавезе – локална самоуправа / УППР			83.600
Краткорочна обавезе – дивиденде / УППР			25.895
Краткорочне обавезе – Слободна зона АД, Пирот / УППР			15.069
Укупно			3.126.459

Друштво је на дан 31. децембар 2019. године извршило усаглашавање стања осталих краткорочних финансијских обавеза са повериоцима.

3.3.15. Примљени аванси, депозити и кауције

Табела број 58: Структура примљених аванса -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Примљени аванси од купаца у земљи	55.462	57.524
Примљени аванси од купаца у иностранству	10.987	14.601
Укупно	66.449	72.125

Примљени аванси од купаца у земљи

Табела број 59: Примљени аванси од купаца у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Агромаркет ДОО, Крагујевац	22.935
Ником ДОО, Крагујевац	9.443
Гумапромет ДОО, Лесковац	9.492
АСМ Промет ДОО, Пирот	5.801
Семенарна ДОО, Ниш	2.000
Остали купци у земљи	5.791
Укупно	55.462

Примљени аванси од купаца у иностранству

Табела број 60: Примљени аванси од купаца у иностранству -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Tigar Komerc DOO, Босна и Херцеговина	6.077
Houng and Craft INC, Сједињене Америчке Државе	2.879
Pse Jacobsen, Краљевина Данска	791
Остали купци у иностранству	1.240
Укупно	10.987

Друштво је у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање примљених аванса од купаца у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

3.3.16. Обавезе из пословања

Табела број 61: Структура обавеза из пословања -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи	96.836	60.468
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству	18.145	17.909
Добављачи – остала повезана лица у земљи	2.985	2.068
Добављачи у земљи	377.313	334.104
Добављачи у иностранству	459.370	394.905
Укупно	954.649	809.454

Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи

Табела број 62: Преглед добављача – зависна правна лица у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Тигар обезбеђење ДОО, Пирот	82.450
Слободна зона АД, Пирот	13.832
Остали добављачи – зависна правна лица у земљи	554
Укупно	96.836

Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству

Табела број 63: Преглед добављача – зависна правна лица у иностранству -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Tigar Americas Corporation, Сједињене Америчке Државе (Напомена 3.3.3)	16.696
Остали добављачи – зависна правна лица у иностранству	1.449
Укупно	18.145

Добављачи – остала повезана лица у земљи

Табела број 64: Преглед добављача – зависна правна лица у земљи –у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Дом спортова АД, Пирот – у ликвидацији	1.679
П Канал ДОО, Пирот (Напомена 1)	1.306
Укупно	2.985

Добављачи у земљи

Табела број 65: Структура добављача у земљи -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Добављачи у земљи / УППР	
ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад	15.783
Deloitte ДОО, Београд	15.251
ЈП Електропривреда Србије – Огранак ЕПС Снабдевање, Београд	11.486
ЕПС Дистрибуција ДОО, Београд	10.450
ОТП банка Србија АД, Београд	10.398
Univers-СО ДОО, Београд	8.828
АДП Младеновац ДОО, Младеновац	5.683
DS Smith Packing ДОО, Крушевац	3.696
М-Prointex ДОО, Младеновац	2.783
Telenor ДОО, Београд	1.976
BDD Dunav Stockbroker ДОО, Београд	1.752
ЈП Водовод и канализација Пирот, Пирот	1.681
Pannonglobal ДОО, Суботица	1.091
Остали добављачи у земљи – УППР	33.487
Свега	124.345
Добављачи у земљи	
АВА Group ДОО, Београд	31.350
ЈП Водовод и канализација Пирот, Пирот	28.601
Tigar Tyres ДОО, Пирот	15.791
ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад	11.584

Назив	2018. година
Управа царина, Београд	15.011
Bedem Energy Solutions ДОО, Панчево	9.726
Градња Промет ДОО, Власотинце	9.710
Борискомерц ДОО, Ариље	9.330
Rannglobal ДОО, Суботица	6.729
Компанија Дунав осигурање АДО, Београд	5.253
Митекс ДОО, Ариље	4.713
ЈП ЕПС, Београд	4.551
Miletić Petrol ДОО, Јагодина	4.339
ЈП Електропривреда Србије – Огранак ЕПС Снабдевање, Београд	3.900
Остали добављачи у земљи	92.380
Свега	252.968
Укупно	377.313

Добављачи у иностранству

Табела број 66: Структура добављача у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
<i>Добављачи у иностранству / УППР</i>	
Alain Baldini, Швајцарска Конфедерација	290.125
Factoring Service Center NV, Краљевина Белгија	10.964
Nalco Österreich Gesellschaft mbH, Република Аустрија	8.305
Evonik Degussa, Савезна Република Немачка	7.218
Brandecosse LTD, Велика Британија	6.698
BASF SE, Савезна Република Немачка	3.450
Kraiburg Bulgaria EOOD, Република Бугарска	2.255
Patech Fine Chemicals CO, Ltd, Република Кина, Тајван	2.045
Остали добављачи у иностранству – УППР	11.556
Свега	342.616
<i>Добављачи у иностранству</i>	
Madirom Prod SRL, Република Румунија	23.835
Berner LTD, Финска Република	21.246
Frambo DOO, Република Словенија	16.775
Ilse Jacobsen, Краљевина Данска	15.590
Tonkin Trading LTD, Велика Британија	13.736
Decathlon SA, Француска Република	12.743
Bayer AG, Савезна Република Немачка	2.674
Остали добављачи у иностранству	10.155
Свега	116.754
Укупно	459.370

Друштво је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање обавеза према добављачима у земљи и иностранству са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

3.3.17. Остале краткорочне обавезе

Табела број 67: Структура осталих краткорочних обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	460.733	311.472
Друге обавезе	698.788	531.182
Укупно	1.159.521	842.654

3.3.17.1. Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Табела број 68: Структура обавеза по основу зарада и накнада зарада -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада зарада које се рефундирају	62.532	83.697
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	66.590	38.378
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	170.264	96.229
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	161.347	93.168
Укупно	460.733	311.472

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане у износу од 460.733 хиљаде динара односе се на:

- обавезе по основу зарада и накнада зарада из ранијих година у износу од 257.075 хиљада динара, које обухватају обавезе по основу неплаћених пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада из ранијих година у износу од 236.942 хиљаде динара и обавезе за неисплаћену нето зараду за месец април 2014. године у износу од 20.133 хиљаде динара и
- обавезе по основу зарада и накнада зарада из текуће године у износу од 203.658 хиљада динара, које обухватају обавезе по основу неплаћених пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада за период од јанура до новембра 2019. године у износу од 140.102 хиљаде динара, обавезе по основу неисплаћене нето зараде за месец децембар 2019. године (са припадајућим порезима и доприносима) у износу од 56.123 хиљаде динара и обавезе по основу грешком евидентираних накнада трошкова за топли оброк и робне кредите које су запосленима обустављене из зарада током 2019. године у износу од 7.433 хиљаде динара (Напомена 3.3.6).

3.3.17.2. Друге обавезе

Табела број 69: Структура других обавеза -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	665.637	508.541
Обавезе према запосленима	4.114	3.759
Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора	18.898	12.372
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	5.521	3.668
Остале обавезе	4.617	2.841
Укупно	698.788	531.181

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања

Табела број 70: Преглед обавеза по основу камата по повериоцима -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Emporio team ДОО, Београд	149.031
Euro Management ДОО, Београд	135.773
Societe General bank Србија АД, Београд (сада ОТП Банка Србија АД, Београд)	93.426
Фонд за развој Републике Србије	59.433
Локална самоуправа / УППР	46.431
Пореска управа – Министарство финансија	41.033
Привредна банка Београд АД, Београд – у стечају	38.605
АИК Банка АД, Београд	34.338
Добављачи у земљи / УППР	16.204
Слободна Зона АД, Пирот	14.940
Комерцијална банка АД, Београд	11.407
WIENER Stadtische осигурање АДО, Београд	8.849
ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад	4.309
Обавезе за по основу неисплаћених дивиденди / УППР	4.004
Добављачи у иностранству / УППР	3.946
Таково осигурање АДО, Крагујевац – у ликвидацији	2.206
WIENER RE АДО, Београд	1.504
Агенција за осигурање и финансирање извоза АД, Ужице	198
Укупно	665.637

Обавезе према запосленима

Обавезе према запосленима исказане у износу од 4.114 хиљаде динара највећим делом у износу од 3.689 хиљада динара односе се на обавезе према запосленима настале по основу накнаде трошкова превоза на рад и са рада за месец април 2014. године у износу од 2.586 и за месец децембар 2019. године у износу од 1.528 хиљада динара.

Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора

Обавезе према директору, односно члановима органа управљања и надзора исказане у износу од 18.898 хиљада динара односе се на обавезе настале по основу неизмирених накнада за рад председника и чланова надзорног одбора, председника Скупштине акционара и секретара Друштва (са припадајућим порезима и доприносима) у текућој и ранијим годинама: на обавезе из 2019. године односи се износ од 6.526 хиљада динара, а на обавезе из ранијих година односи се износ од 12.372 хиљаде динара.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима исказане у износу од 5.521 хиљаде динара обухватају обавезе настале по основу неизмирених накнада за рад лица ангажованих уговором о делу (са припадајућим порезима и доприносима), уговором о допунском раду и уговором о пружању консултантских услуга динара у текућој и ранијим годинама: на обавезе из 2019. године односи се износ од 1.833 хиљада динара, а на обавезе из 2018. године односи се износ од од 3.688 хиљада динара.

Остале обавезе

Остале обавезе исказане у износу од 4.618 хиљада динара у целости се односе на неизмирене обавезе према Привредној комори Србије у текућој и претходним годинама: на обавезе из 2019. године односи се износ од 1.776 хиљада динара, а на обавезе из 2017. и 2018. године односи се износ од 2.842 хиљаде динара.

3.3.18. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Табела број 71: Структура обавеза за порезе, доприносе и друге дажбине –у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе за порез из резултата	4.448	3.719
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	1.927	1.772
Укупно	6.375	5.491

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине исказане у износу од 1.927 хиљада динара у целости се односе на обавезе за еколошку накнаду по основу увоза гуме.

3.3.19. Пасивна временска разграничења

Табела број 72: Структура пасивних временских разграничења –у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Унапред обрачунати трошкови	105.495	64.640
Остала пасивна временска разграничења	2.634	881
Укупно	108.129	65.521

Унапред обрачунати трошкови

Табела број 73: Преглед унапред обрачунатих трошкова –у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови пореза на имовину	68.000
Трошкови консултантских услуга, електричне енергије и ревизије	18.988
Трошкови регреса запосленима и накнаде за рад члановима надзорног одбора по основу УППР-а	11.885
Остали унапред обрачунати трошкови	6.622
Укупно	105.495

Остала пасивна временска разграничења

Табела број 74: Преглед осталих пасивних временских разграничења –у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Обрачунати порез на додату вредност на дати аванс	2.056
Обрачунати порез на додату вредност на отпис сировина	219
Обрачунати порез на додату вредност на отпис робе	262
Обрачунати порез на додату вредност на отпис готових производа	52
Остала пасивна временска разграничења	45
Укупно	2.634

3.3.20. Ванбиласна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана у износу од 390.480 хиљада динара у целости се односи на залогe које су успостављене над већим делом залиха Друштва у корист пословних банака и других правних лица, као средство обезбеђења новчаних потраживања по основу

уговора о дугорочним и краткорочним кредитима. Вредност залиха које се налазе у магацинима Друштва покрива вредност успостављених залога.

Табела број 75: Структура успостављених залога по залогопримцима -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Привредна банака Београд АД, Београд – у стечају	120.010
Societe General bank Србија АД, Београд	93.387
Euro Maganement ДОО, Београд (сада Emporio team ДОО, Београд)	82.634
Агенција за осигурање и финансирање извоза АД, Ужице	55.002
АИК банка АД, Београд	39.447
Укупно	390.480

3.4. Биланс успеха

3.4.1. Приходи од продаје робе

Табела број 76: Структура прихода од продаје робе -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје матичним и зависним правним лицима	2.096	5.837
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	19.563	4.725
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	5.267	-
Укупно	26.926	10.562

Приходи од продаје робе на домаћем тржишту исказани у износу од 19.563 хиљаде динара односе се на приходе остварене продајом различите врсте робе из производног асортимана Друштва (разне врсте чизама, гумене подлоге, лепкови, гуме за возила, и остала трговачка роба) и то: кроз мрежу малопродајних објеката у износу од 13.003 хиљаде динара и преко магацина велепродаје у износу од 6.560 хиљаде динара.

Приходи од продаје робе на иностраном тржишту исказани у износу од 5.267 хиљада динара односе се на приходе остварене од продаје робе (испорука, монтажа и обележавање спортских подлога) купцу Ski Centar Javorovača ДОО, Црна Гора.

3.4.2. Приходи од продаје производа и услуга

Табела број 77: Структура прихода од продаје производа и услуга -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	25.850	48.626
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	127.241	98.894
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	443	408
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	566.037	490.094
Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1.136.036	1.164.120
Укупно	1.855.607	1.802.142

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима исказани у износу од 25.850 хиљада динара односе се на услуге које Друштво пружа зависним правним лицима и то: за потребе вођења финансија, рачуноводства и правних послова, службе квалитета, информатичке услуге и услуге контроле подршке и управе.

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту исказани у износу од 127.241 хиљада динара, представљају приходе остварене од продаје производа из производног асортимана Друштва (радничке, ловачке и рибарске чизме, опанци и слично) зависним правним лицима на иностраном тржишту.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Табела број 78: Структура прихода на домаћем тржишту -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје производа на домаћем тржишту	523.966	466.831
Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту	42.071	23.263
Укупно	566.037	490.094

Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту

Табела број 79: Структура прихода на иностраном тржишту -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје производа на иностраном тржишту	1.132.241	1.164.085
Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту	3.795	35
Укупно	1.136.036	1.164.120

3.4.3. Други пословни приходи

Табела број 80: Структура других пословних прихода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од закупнина	16.107	18.432
Остали пословни приходи	373.810	316.143
Укупно	389.917	334.575

Приходи од закупнина

Табела број 81: Структура прихода од закупнина -у хиљадама динара-

Закупац	Непокретност која се издаје у закуп	2019. година
Тигар Tyres ДОО, Пирот	Бетонски плато, отворени простор, паркинг испред Управне зграде, магацински простор	13.543
Здравље Лек ДОО, Ниш	Пословни простор у Пироту	526
СЗТКР Moda Still, Бор	Пословне просторије у Бору	495
Дом Здравља, Пирот	Пословни простор у Пироту	274
Emporty ДОО, Београд	Пословне просторије у Београду	212
Остали закупци		1.057
Укупно		16.107

Остали пословни приходи

Табела број 82: Структура осталих пословних прихода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Интерно обрачунати приходи	368.030
Остали пословни приходи	5.780
Укупно	373.810

Интерно обрачунати приходи исказани у износу од 368.030 хиљада динара односе се на приходе интерно обрачунате између организационих целина Друштва.

Интерним обрачунима Друштво евидентира међусобне трансакције између производних организационих целина (Фабрике Обућа, Фабрике Техничка гума и Фабрике Хемијски производи) и појединих служби као његових саставних делова. Резултат таквог приступа у евидентирању међусобних трансакција је евидентирање прихода и трошкова у истом износу у пословним књигама Друштва. Исказивање интерно обрачунатих прихода и трошкова значајно је због сагледавања пословања организационих целина Друштва.

Табела број 83: Структура интерно обрачунатих приход и расхода -у хиљадама динара-

Назив	Напомена	2019. година
<i>Интерно обрачунати приходи</i>		
Остали пословни приходи	3.4.3.	368.030
Укупно интерно обрачунати приходи		368.030
<i>Интерно обрачунати трошкови</i>		
Трошкови материјала	3.4.6.	52.006
Трошкови флуида (енергената)	3.4.7.	144.122
Трошкови услуга текућег одржавања опреме	3.4.9.	1.709
Трошкови одржавања чистоће	3.4.9.	1.996
Остали трошкови непроизводних услуга	3.4.9.	2.068
Трошкови административних услуга	3.4.12.	166.129
Укупно интерно обрачунати трошкови		368.030

3.4.4. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе исказана у износу од 22.045 хиљада динара односи се на набавну вредност различите врсте робе из производног асортимана Друштва продате купцима у земљи и иностранству кроз мрежу малопродајних објеката и преко магацина велепродаје.

3.4.5. Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и услуга

Табела број 84: Повећање вредности залиха -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Повећање вредности залиха	102.553	21.720
Укупно	102.553	21.720

Табела број 85: Структура повећања вредности залиха -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Повећање вредности залиха готових производа (Напомена 3.3.4.3)	107.602
Смањење вредности залиха недовршене производње (Напомена 3.3.4.2)	(5.049)
Укупно	102.553

3.4.6. Трошкови материјала

Табела број 86: Структура трошкова материјала -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови материјала за израду	803.041	786.987
Трошкови резервних делова	15.327	14.675
Трошкови амбалаже и паковања	1.626	1.675
Трошкови канцеларијског материјала	1.291	1.337
Трошкови ХТЗ опреме	938	5.783
Трошкови помоћног материјала	742	915
Трошкови материјала за одржавање хигијене	481	585
Трошкови отписа ситног инвентара	53	29
Трошкови материјала – интерно	52.006	54.070
Укупно	875.505	866.056

Трошкови материјала за израду

Трошкови материјала за израду исказани у износу од 803.041 хиљаде динара обухватају трошкове материјала за израду набављеног у земљи у износу од 402.301 хиљаде динара и трошкове материјала за израду набављеног у иностранству у износу од 400.740 хиљада динара.

Табела број 87: Структура материјала за израду -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Платно	155.857
Природни каучук	133.415
Синтетички каучук	83.982
Гумена смеша	53.993
Силикатна пуњења	27.371
Антидеграданти	21.563
Активатори	17.407
Одмашћивачи	13.303
Гумени убрзивачи	9.970
Остали трошкови материјала за израду	286.180
Укупно	803.041

Трошкови резервних делова

Трошкови резервних делова исказани у износу од 15.327 хиљада динара у потпуности се односе се на резервне делове утрошене за одржавање погонских машина (брусни диск са носачима, процесна уља, погонски зупчаник, ножеви са држачима, гуртне и остало).

Трошкови материјала – интерно

Трошкови материјала – интерно исказани у износу од 52.006 хиљада динара односе се на трошкове материјала интерно обрачунате између производних организационих целина Друштва (Напомена 3.4.3).

Табела број 88: Структура интерно обрачунатих трошкова материјала -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови материјала за израду	51.125
Трошкови амбалаже и паковања	881
Укупно	52.006

3.4.7. Трошкови горива и енергије

Табела број 89: Структура трошкова горива и енергије -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови флуида	1.476	775
Трошкови флуида – интерно	144.122	119.551
Утрошен природни гас	77.988	51.362
Утрошена електрична енергија	60.680	47.879
Трошкови горива и мазива	12.579	15.290
Трошкови хемикалија (таблетирана со)	3.090	2.489
Трошкови мазута	-	15.588
Укупно	299.935	252.934

Трошкови флуида исказани у укупном износу од 145.597 хиљада динара обухватају трошкове енергената у које спадају утрошена водена пара, компримовани ваздух, расхладна и санитарна вода. Интерно обрачунати трошкови флуида у износу од 144.122 хиљаде динара односе се на Радну јединицу Енергетика, која обавља испоруку наведених енергената за производне организационе целине Друштва (Напомена 3.4.3).

Трошкови утрошеног природног гаса исказани у износу од 77.988 хиљада динара у потпуности се односе на трошкове утрошеног природног гаса набављеног од Vedem energy solutions ДОО, Панчево за потребе Радне јединице Енергетика.

Трошкови електричне енергије исказани су у износу 60.680 хиљада динара односе се на утрошену електричну енергију набављену од ЈП ЕПС, Београд.

3.4.8. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела број 90: Структура трошкова зарада -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	590.747	584.493
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	107.891	111.686
Трошкови накнада по уговору о делу	3.201	2.654
Трошкови накнада по ауторским уговорима	211	165
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	199.259	98.529
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	13.928	10.948
Остали лични расходи и накнаде	25.457	26.779
Укупно	940.694	835.254

Права, обавезе и одговорности из радног односа, као и зараде, накнаде зарада и друга примања запослених у Друштву уређени су Законом о раду¹⁰, Колективним уговором од 14. септембра 2018. године, Правилником о организацији и систематизацији послова од 14. маја 2019. године и уговорима о раду.

Правилник о организацији и систематизацији послова донео је Извршни одбор Друштва. На седници Извршног одбора од 21. јуна 2019. године усвојене су измене и допуне правилника.

Трошкови зарада и накнаде зарада

Табела број 91: Структура зараде и накнада зарада (брuto) -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Основна зарада	349.725
Радни учинак	6.034
Увећана зарада	75.021
Накнада зараде	90.082
Накнада трошкова	67.255
Друга примања (исплата поводом 8. марта)	640
Остало	1.990
Укупно	590.747

Друштво је на дан 1. јануар 2019. године имало укупно 768 запослених (714 на неодређено и 54 на одређено). Закључно са 31. децембром 2019. године, Друштво је имало укупно 768 запослених (706 на неодређено и 62 на одређено).

Друштво у радном односу има 16 лица са инвалидитетом, чиме је испунило обавезу из члана 24 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом¹¹.

Зараде пословодства

Послове пословодства у Друштву обављају Генерални директор и пет извршна директора: Извршни директор за финансије и рачуноводство, Извршни директор за подршку пословним активностима, Извршни директор за корпоративно управљање, Извршни директор за производне процесе, развој и инвестиције и Извршни директор за комерцијалу и маркетинг.

Генерални директор именован је Одлуком Надзорног одбора Друштва број 68/17 од 8. августа 2017. године из реда извршних директора (Извршни директор за комерцијалу и маркетинг). Накнада за рад Генералног директора дефинисана је за период примене УППР-а у висини пет просечних зарада на нивоу Тигар Групе (Друштво и зависна друштва у већинском власништву Друштва у земљи) за претходни месец у односу на месец за који се врши обрачун, у складу са уговором о раду закљученим са надзорним одбором Друштва који је био на снази у тренутку предаје УППР-а.

Извршни директор за финансије и рачуноводство и Извршни директор за производне процесе, развој и инвестиције именовани су Одлуком Надзорног одбора бр 105/15 од 12. новембра 2015. године.

Извршни директор за подршку пословним активностима именован је Одлуком Надзорног одбора број 29/2018 од 16. марта 2018. године.

¹⁰ „Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018- аутентично тумачење .

¹¹ „Службени гласник РС”, бр. 39/2009 и 32/2013.

Извршни директор за корпоративно управљање именован је Одлуком Надзорног одбора број 31/2018 од 16. марта 2018. године

Накнада за рад извршних директора дефинисана је за период примене УППР-а у висини три просечне зарада на нивоу Тигар Групе за претходни месец у односу на месец за који се врши обрачун, у складу са уговорима о раду закљученим са надзорним одбором Друштва који су били на снази у тренутку предаје УППР-а.

Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговору о делу исказани у износу од 3.200 хиљаде динара односе се трошкове настале по основу ангажовање два лица ради процене вредности непокретности и једног лица ради извршења анализе, оптимизације, израде предлога новог решења за сајт Друштва, као и израде андроид апликације.

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Табела број 92: Структура трошкова накнада по основу осталих уговора -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови накнада по уговорима о допунском раду	6.191
Трошкови накнада по уговорима о пружању консултантских услуга	4.967
Трошкови зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања	188.101
Укупно	199.259

Трошкови накнада по уговорима о допунском раду исказани у износу од 6.191 хиљаде динара односе се на ангажовање четири лица ради обављања послова помоћника Генералног директора за координацију и унапређење пословних процеса, за послове набавке и продаје, менаџера за корпоративну безбедност и сарадника за послове набавке и продаје у оквиру кабинета Генералног директора, у складу са закљученим уговорима односно анексима уговора.

Трошкови накнада по уговорима о пружању консултантских услуга исказани у износу од 4.967 хиљада динара односе се на ангажовање два лица ради пружања консултантских услуга у области финансија и сарадње са банкама, а нарочито у погледу регулисања дуговања према пословним банкама, у складу са закљученим уговорима односно анексима уговора.

Трошкови зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања исказани у износу од 188.101 хиљаде динара односе се на ангажовање 232 лица ради попуњавања упражњених радних места у Друштву, у складу са Уговором о обављању услуга из области запошљавања број 153/17 од 6. децембра 2017. године и Анекса уговора број 469/19 од 12. децембра 2019. године, које је Друштво закључило са Агенцијом за привремено запошљавање АВА Group ДОО, Београд (у даљем тексту: Агенција). Уговоре о раду са ангажованим лицима закључује Агенција, која је и исплатилац зарада и накнада зарада ангажованим лицима сходно члану 6 уговора и члану 2 анекса уговора. За обрачунате трошкове зарада и накнада зарада ангажованих лица Агенција је испостављала месечне фактуре Друштву.

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, исказало трошкове зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања у износу од 188.101 хиљаде динара, уместо да их исказе у оквиру трошкова непроизводних услуга у складу са чланом 44 став 2 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Поступајући на описани начин, Друштво је у финансијским извештајима више исказало трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, а мање исказало трошкове непроизводних услуга за износ од 188.101 хиљаде динара.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и налогом за књижење број 202008008 од 31. августа 2020. године извршило рекласификацију трошкова зарада и накнада зарада по основу агенцијског ангажовања са трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода на трошкове непроизводних услуга.

Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора

Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора исказани у износу од 13.928 хиљада динара односе се на бруто накнаде обрачунате за обављање функције председника и чланова Надзорног одбора, као и функцију председника Скупштине акционара Друштва.

Скупштина акционара Друштва именовала је појединачним одлукама председника, шест чланова Надзорног одбора и секретара Друштва и изабрала председника Скупштине акционара.

Накнада за рад председнику и члановима Надзорног одбора и председнику Скупштине акционара одређена је Правилником о обрачуну и исплати накнаде за рад члановима надзорног одбора, члановима комисија надзорног одбора и председнику Скупштине акционара број 2-2013 од 18. децембра 2013. године, којим је утврђена накнада за рад председнику надзорног одбора у месечном износу од три нето просечне зараде, члановима надзорног одбора у месечно износу од две нето просечне зараде и председнику Скупштине акционара у висини једне нето просечне зараде на нивоу Тигар Групе за претходни месец у односу на месец за који се врши обрачун. Председник Скупштине акционара прима накнаду за рад само за месец у коме се одржава Скупштина акционара.

Накнада за рад секретара Друштва регулисана је Уговором о правима и обавезама секретара Друштва број 64/17 од 14. јула 2017. године у висини једне нето просечне зараде на нивоу Тигар Групе за претходни месец у односу на месец за који се врши обрачун.

Остали лични расходи и накнаде

Табела број 93: Структура осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Накнада трошкова запослених за превоз на рад и са рада	17.501
Накнада трошкова запослених за службени пут у земљи	3.128
Накнада трошкова запослених за службени пут у иностранство	2.196
Поклони за новогодишње празнике	1.462
Солидарна помоћ у случају смрти и теже болести	538
Отпремнине због одласка у старосну пензију	454
Јубиларне награде (Напомена 3.3.12)	150
Остало	28
Укупно	25.457

Поклони за новогодишње празнике исказани у износу од 1.462 хиљаде динара односе се на набавку новогодишњих пакетића за 262 деце запослених до навршених 10 година живота на основу Одлуке извршног одбора број 137/19 од 6. децембра 2019. године у вредности од 1.300 динара са ПДВ-ом по пакетићу, док ће сваки новогодишњи пакетић бити допуњен паром дечијих чизама из производног асортимана Друштва.

3.4.9. Трошкови производних услуга

Табела број 94: Структура трошкова производних услуга -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови услуга на изради учинака	122	220
Трошкови транспортних услуга	18.803	17.166
Трошкови услуга одржавања	10.255	10.109
Трошкови закупнина	3.086	1.990
Трошкови сајмова	570	148
Трошкови рекламе и пропаганде	4.397	6.524
Трошкови осталих услуга	5.146	5.587
Укупно	42.379	41.744

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 18.803 хиљаде динара обухватају трошкове услуга транспорта опреме и готових производа у земљи и иностранству у износу од 14.906 хиљада динара, услуге мобилне и фиксне телефоније и интернета у износу од 3.003 хиљаде динара и трошкове поштанских услуга у износу од 894 хиљаде динара.

Трошкови услуга одржавања

Табела број 95: Структура трошкова услуга одржавања -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови услуга текућег одржавања опреме	8.546
Трошкови услуга текућег одржавања опреме – интерно (Напомена 3.4.3)	1.709
Укупно	10.255

Трошкови услуга одржавања исказани у укупном износу од 10.255 хиљада динара обухватају, редован сервис погонских машина (санација стреластог зупчаника, навлачење венаца на постојећи зупчаник, сервис линије HPV и слично), редован сервис остале опреме, извођење молерско-фарбарских радова, поправка, ремонт и контрола система за аутоматско откривања и дојаву пожара, монтажа и демонтажа делова омекшивача, пуњење масе и пуштање у рад и сличне услуге одржавања опреме.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина исказани у износу од 3.086 хиљада динара односе се на закуп пословног простора, који чини производни погон површине 750м² и земљиште поред производног погона површине 1.000м², у износу од 1.414 хиљаде динара, закуп објекта са земљиштем укупне површине 7.005м² за потребе обављања делатности Друштва у износу од 588 хиљада динара и остале трошкове закупнина у износу од 1.084 хиљаде динара

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани у износу од 4.397 хиљада динара обухватају трошкове објављивања огласа и реклама у локалним и регионалним новинама, радио и телевизијским станицама у износу од 1.100 хиљада динара, трошкове спонзорства (ОК Железничар, Лајковац) у износу од 1.100 хиљада динара и остале трошкове рекламе и пропаганде у износу од 2.197 хиљада динара.

Трошкови осталих услуга

Табела број 96: Структура трошкова осталих услуга -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови комуналних услуга	5.107
Трошкови осталих производних услуга	39
Укупно	5.146

3.4.10. Трошкови амортизације

Табела број 97: Структура трошкова амортизације -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови амортизације нематеријална улагања (Напомена 3.3.1)	27.283	32.280
Трошкови амортизације некретнине, постројења и опрема (Напомена 3.3.2)	87.714	83.086
Укупно	114.997	115.366

3.4.11. Трошкови дугорочних резервисања

Табела број 98: Структура трошкова дугорочних резервисања -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених (Напомена 3.3.12)	1.823	720
Укупно	1.823	720

3.4.12. Нематеријални трошкови

Табела број 99: Структура нематеријалних трошкова -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови непроизводних услуга	76.337	62.570
Трошкови репрезентације	3.256	4.078
Трошкови премија осигурања	7.011	8.686
Трошкови платног промета	1.569	1.497
Трошкови чланарина	2.261	2.706
Трошкови пореза	23.613	22.476
Остали нематеријални трошкови	188.066	150.901
Укупно	302.113	252.914

Трошкови непроизводних услуга

Табела број 100: Структура трошкова непроизводних услуга -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови услуга обезбеђења	22.069
Трошкови консултантских услуга	21.396
Трошкови адвокатских услуга	4.819
Трошкови одржавања чистоће	1.124
Трошкови одржавања чистоће – интерно (Напомена 3.4.3)	1.996
Трошкови услуга царина	2.070
Трошкови ревизије финансијских извештаја	1.105

Назив	2019. година
Трошкови услуга стручног оспособљавања и усавршавања радника	673
Трошкови за културне и спортске манифестације	552
Трошкови здравствених услуга	549
Трошкови набавке стручне литературе	96
Остали трошкови непроизводних услуга (услуге процене вредности, извештај о евиденцији радника, услуге нотара и слично)	17.820
Остали трошкови непроизводних услуга – интерно (Напомена 3.4.3)	2.068
Укупно	76.337

Трошкови консултантских услуга исказани у износу од 21.396 хиљада динара највећим делом у износу од 12.676 хиљада динара односе се на трошкове састављања УППР-а. Остали трошкови консултантских услуга исказани у износу од 8.720 хиљада динара односе се на трошкове анализе мреже информационих технологија са предлогом модернизације, трошкове анализа и трошкове саветовања из области информационих технологија, израду потребних аката и сличне трошкове консултантских услуга.

Трошкови репрезентације

Табела број 101: Структура трошкова репрезентације -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови угоститељских услуга	3.256
Укупно	3.256

Трошкови премије осигурања

Трошкови осигурања исказани у укупном износу од 7.011 хиљаде динара односе се на трошкове осигурања уговорене преко следећих осигуравајућих друштава: Компанија Дунав осигурање АДО, Београд, ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад и Generali Осигурање Србија АДО, Београд.

Трошкови чланарина

Трошкови чланарина исказани у износу од 2.261 хиљаде динара односе се на трошкове чланарине Привредној комори Србије у износу од 1.776 хиљада динара и остале трошкове чланарина у износу од 485 динара.

Трошкови пореза

Табела број 102: Структура трошкова пореза -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Порез на имовину	22.065
Путарина	838
Трошкови локалне таксе за истицање фирме	310
Остали порези	400
Укупно	23.613

Остали нематеријални трошкови

Табела број 103: Структура осталих нематеријалних трошкова -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови административних услуга – интерно	166.129
Судски трошкови и трошкови вештачења	10.187
Накнада књижна одобрења купцима у земљи и иностранству	7.454
Трошкови принудне наплате (услуге нотара)	1.086
Остали нематеријални трошкови (административне таксе и слично)	3.210
Укупно	188.066

Трошкови административних услуга исказани у износу од 166.129 хиљада динара односе се на интерно обрачунате трошкове административних услуга производних организационих целина Друштва (Фабрике Обућа у износу од 113.275 хиљада динара, Фабрике Техничка гума у износу од 33.301 хиљаде динара и Фабрике Хемијски производи у износу од 10.984 хиљаде динара) и интерно обрачунате трошкове административних услуга услужних зависних правних лица припојених Друштву у 2019. години (Напомена 1) у износу од 8.570 хиљада динара (Напомена 3.4.3).

Накнада књижна одобрења купцима у земљи и иностранству исказана у износу од 7.454 хиљаде динара обухватају одобрени рабат купцима у иностранству у износу од 7.310 хиљада динара, одобрен рабат купцима у земљи у износу од 118 хиљада динара и остали књижна одобрења у износу од 26 хиљада динара.

3.4.13. Финансијски приходи

Табела број 104: Структура финансијских прихода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	29.360	51.926
Приходи од камата (од трећих лица)	627	517
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)	3.328	3.750
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	21.748	9.851
Укупно	55.063	66.044

Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица

Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица исказани у износу од 29.360 хиљада динара у целости се односе на приходе по основу дивиденди од зависних правних лица, а евидентирани су на основу одлука о расподели добити за 2018. годину зависних правних лица (Напомена 3.3.3).

Табела број 105: Структура прихода од дивиденди -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Слободна зона Пирот АД, Пирот	18.232
Тигар Пословни Сервис ДОО, Пирот	11.128
Укупно	29.360

Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)

Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима) исказани у износу од 21.748 резултат су пада вредности стране валуте коришћене приликом вредновања дугорочних и краткорочних финансијских обавеза.

Налаз: Друштво је у 2019. години као и у ранијим годинама вршило прерачунавање девизних аванса (датих и примљених) у нове износе и по том основу исказивало позитивне и негативне курсне разлике које су утицале и на утврђивање финансијског резултата у билансу успеха и на приказивање финансијског положаја у билансу стања, што није у складу са параграфима 16, 21, 22 и 23(б) МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева.

Мера предузета у поступку ревизије: У циљу отклањања откривене неправилности, Друштво је у поступку ревизије поступило у складу са захтевима МРС 21 и извршило прерачунавање девизних аванса по курсу на дан када је аванс дат или примљен. На основу извршеног прерачуна, налогом за књижење број 0703033 од 2. јула 2020. године, извршено је повећање вредности примљених аванса за износ од 35 хиљада динара и смањење вредност датих аванса за износ од 17 хиљада динара на терет расхода по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне у износу од 52 хиљаде динара.

3.4.14. Финансијски расходи

Табела број 106: Структура финансијских расхода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правних лица	1.075	1.112
Расходи камата (према трећим лицима)	255.159	230.412
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	7.470	15.256
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	56	-
Остали финансијски расходи	1.858	1.904
Укупно	265.618	248.684

Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правних лица

Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правних лица исказани у износу од 1.075 хиљада динара у целости се односе на расходе камата према зависном правном лицу Слободна зона Пирот АД, Пирот, обрачунате у складу са закљученим уговором.

Расходи камата (према трећим лицима)

Табела број 107: Структура расхода камата -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови камата Emporio team ДОО, Београд	57.499
Трошкови камата Euro Management ДОО, Београд	36.560
Трошкови камата Societe General bank Србија АД, Београд (сада ОТП Банка Србија АД, Београд)	31.782
Трошкови камата по основу пореза, и доприноса и других дажбина	25.664
Трошкови камата локална самоуправа	23.660
Трошкови камата Фонд за развој Републике Србије / УППР	20.511
Трошкови камата АИК банка АД, Београд	12.398
Трошкови камата Привредна банка Београд АД, Београд – у стечају	12.040

Назив	2019. година
Трошкови камата добављачи у земљи	12.750
Трошкови затезних камата	5.251
Трошкови камата Комерцијална банка АД, Београд	3.528
Трошкови камата WIENER Stadtische осигурање АДО, Београд	3.150
Трошкови камата ДДОР Нови Сад АДО, Нови Сад	2.803
Трошкови камата Агенција за осигурање и финансирање извоза АД, Ужице	2.636
Трошкови камата Фонд за развој Републике Србије	2.362
Трошкови камата добављачи у иностранству / УППР	979
Трошкови камата дивиденде	588
Остали	998
Укупно	255.159

Остали финансијски расходи

Остали финансијски расходи исказани у износу од 1.858 хиљада динара односе се на провизију за уступање потраживања, на основу уговора о факторингу закљученог са Агенцијом за осигурање и финансирање извоза АД, Ужице.

3.4.15. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 108: Структура прихода од усклађивања вредности имовине -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	12.042	-
Укупно	12.042	-

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани у износу од 12.042 хиљаде динара у целости се односе на наплату потраживања од купаца у земљи која су у претходном периоду била отписана путем исправке вредности (Напомена 3.3.5).

3.4.16. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 109: Структура расхода од усклађивања вредности имовине -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	747	20.729
Укупно	747	20.729

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха исказани у износу од 747 хиљада динара у целости се односе на нову исправку вредности потраживања од купаца у иностранству извршену због постојања вероватноће ненаплативости у складу са усвојеном рачуноводственом политиком (Напомене 3.2. и 3.3.5).

3.4.17. Остали приходи

Табела број 110: Структура осталих прихода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	1.614	462
Добици од продаје материјала	1	4
Вишкови	9	4
Приходи од смањења обавеза	1.119	56.756
Приходи од укидања дугорочних резервисања (Напомена 3.3.12)	27.598	-
Остали непоменути приходи	52.315	54.281
Укупно	82.656	111.507

Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

Табела број 111: Структура добитака од продаје -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Добици од продаје грађевинских објеката (Напомена 3.3.2.2)	1.286
Добици од продаје земљишта (Напомена 3.3.2.1)	311
Добици од продаје ситног инвентара	11
Добици од продаје опреме	6
Укупно	1.614

Остали непоменути приходи

Табела број 112: Структура осталих непоменутих прихода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Приходи по основу укњижења земљишта (Напомена 3.3.2.1)	44.011
Остали приходи	8.304
Укупно	52.315

3.4.18. Остали расходи

Табела број 113: Структура осталих расхода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Губици по основу расходања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.3.2.3)	964	8.677
Губици по основу продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	-	17.178
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	1.435	1.605
Остали непоменути расходи	9.864	16.411
Обезвређење нематеријалне имовине	9.419	-
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	19.577	14.891
Обезвређење залиха материјала и робе	30.810	71.578
Укупно	72.069	130.340

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе исказани у износу од 1.435 хиљада динара највећим делом у износу од 1.397 хиљада динара евидентирани су у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

Остали непоменути расходи

Табела број 114: Структура осталих непоменутих расхода -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Расходи из ранијих година	6.105
Расходи по основу новчаних казни и пенала	2.185
Остали расходи	1.574
Укупно	9.864

Расходи из ранијих година исказани у износу од 6.105 хиљада динара обухватају мањкове готових производа и робе по попису из 2016. године у износу од 3.640 хиљада динара, трошкове камата обрачунате у периоду од 2016. до 2018. године у износу од 1.054 хиљаде динара, трошкове настале приликом увоза сировина у износу од 755 хиљада динара и трошкове поштанских услуга у износу од 656 хиљада динара.

Обезвређење нематеријалне имовине

Обезвређење нематеријалне имовине исказано у износу од 9.419 хиљада динара евидентирано је у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године (Напомена 3.3.1).

Обезвређење некретнина, постројења и опреме

Обезвређење некретнина, постројења и опреме исказано у износу од 19.557 хиљада динара највећим делом у износу од 13.579 хиљада динара евидентирано је у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Износ од 4.857 хиљада динара резултат је корекције извршене приликом утврђивања фер вредности инвестиционих некретнина на дан 31. децембар 2019. године, док износ од 1.141 хиљаде динара представља негативни ефекат процене фер вредности земљишта и грађевинских објеката утврђен пре њиховог преноса на инвестиционе некретнине (Напомена 3.3.2).

Обезвређење залиха материјала и робе

Табела број 115: Структура обезвређења залиха материјала и робе -у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Обезвређење вредности залиха материјала	376
Обезвређење вредности залиха робе у магацинима велепродаје	30.061
Обезвређење вредности залиха робе у малопродајним објектима	373
Укупно	30.810

Обезвређење залиха материјала и робе исказано у износу од 30.810 хиљада динара евидентирано је у складу са одлуком Надзорног одбора којом је усвојен Извештај о редовном годишњем попису стања имовине, потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

3.4.19 Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих година

Табела број 116: Структура исправки грешака из ранијих година -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	2.243	73
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне	(3.890)	(475)
Укупно	(1.647)	(402)

Приходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани у износу од 2.243 хиљаде динара највећим делом у износу од 1.606 хиљада динара односе се на приходе настале по основу накнадног евидентирања закупнине за 2018. годину за непокретности издате у закуп у складу са уговором закљученим са Tigar Tyres ДОО, Пирот.

Расходи по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне исказани у износу од 3.890 хиљада динара највећим делом у износу од 2.559 хиљада динара обухватају расходе настале по основу:

- отписа (искњижења) одређених ставки грађевинских објекта и опреме у припреми, за набавке извршене у периоду од 2012. године до 2018. године које не испуњавају услове за признавање у оквиру некретнина, постројења и опреме, у износу од 1.787 хиљада динара (Напомена 3.3.2.5);
- накнадног евидентирања трошкова по основу учешћа 45 запослених на радничким спортским играма у организацији Самосталног синдиката хемије и неметала Србије у 2016. и 2018. години у укупно износу од 772 хиљаде динара.

3.5. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, МРС 16, МРС 38, МРС 19, МРС 21, МРС 28, МРС 39 и МСФИ 7, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се, према захтевима других МРС/МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.6. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1 и МРС 7, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања. Анализом позиција исказаних у Извештају о токовима готовине за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.7. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Извештај о променама на капиталу треба да пружи информације о променама на капиталу током извештајног периода. Анализом позиција исказаних у Извештају о променама на капиталу за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и захтевима МРС 1, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које захтевају поједини МСФИ, односно МРС, а које нису приказане у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису приказане на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2019. годину, утврђено је да су исте састављене у складу са прописима који их уређују.

4. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

На дан 31. децембар 2019. године против Друштва, међу најзначајнијим, воде се следећи судски спорови:

- Пред Привредним апелационим судом у Београду води се један привредни спор (ради исплате закупнине);
- Пред Привредним судом у Нишу води се један привредни спор (по основу дужничко-поверилачких односа);
- Пред Основним судом у Пироту воде се 57 радна спора (од којих се већина води ради исплате заосталог дела регреса из 2013. године и зараде из 2014. године) и два имовинска спора (ради утврђивања права својине и откупа стана).

Друштво на дан 31. децембар 2019. године није извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу наведених судских спорова. Њихов коначан исход на дан биланса стања није било могуће предвидети, али руководство Друштва сматра, на основу мишљења правне службе и адвоката који заступају Друштво, да по овим споровима не могу настати материјално значајне негативне последице по Друштво.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ТИГАР“, ПИРОТ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. Биланс стања.....	86
2. Биланс успеха	89
3. Извештај о осталом резултату	91
4. Извештај о токовима готовине.....	92
5. Извештај о променама на капиталу.....	93

1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31. децембар 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 01.01.2018.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА		3.447.453	3.475.454	3.520.484
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	3.3.1.	61.543	94.349	133.580
Улагања у развој		54.138	87.642	127.866
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		1.806	46	2.021
Нематеријална имовина у припреми		5.599	6.661	3.693
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	3.3.2.	3.215.950	3.045.818	3.068.667
Земљиште	3.3.2.1.	622.744	518.526	430.736
Грађевински објекти	3.3.2.2.	2.048.229	1.775.894	1.718.152
Постројења и опрема	3.3.2.3.	480.702	523.133	548.722
Инвестиционе некретнине	3.3.2.4.	37.114	165.481	280.923
Некретнине, постројења и опрема у припреми	3.3.2.5.	27.161	61.784	69.143
Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		-	1.000	1.051
Аванси за некретнине, постројења и опрему		-	-	19.940
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.3.	169.960	335.287	318.237
Учешће у капиталу зависних правних лица		162.574	329.133	311.088
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		2.885	491	491
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		466	466	92
Остали дугорочни финансијски пласмани		4.035	5.197	6.566
ОБРТНА ИМОВИНА		1.603.037	1.841.845	1.769.293
ЗАЛИХЕ	3.3.4.	1.202.142	1.094.468	1.181.479
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	3.3.4.1.	189.353	181.602	170.065
Недовршена производња и недовршене услуге	3.3.4.2.	197.092	202.141	169.947
Готови производи	3.3.4.3.	379.747	281.107	281.314
Роба	3.3.4.4.	95.466	94.229	175.392
Стална средства намењена продаји	3.3.4.5.	316.780	316.780	334.100
Плаћени аванси за залихе и услуге	3.3.4.6.	23.704	18.609	50.661

БИЛАНС СТАЊА – наставак
на дан 31. децембар 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 01.01.2018.
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	3.3.5.	249.314	487.397	390.382
Купци у земљи –матична и зависна правна лица		30.154	281.591	227.977
Купци у иностранству –матична и зависна правна лица		129.496	105.625	86.709
Купци у земљи –остала повезана правна лица		2.372	593	691
Купци у земљи		41.271	49.671	48.018
Купци у иностранству		46.021	49.917	26.987
ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.6.	44.306	38.224	31.550
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.7.	1.205	98.452	85.251
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица		1.205	63.038	49.837
Остали краткорочни финансијски пласмани		-	35.414	35.414
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	3.3.8.	30.527	34.171	42.494
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.9	43.683	71.866	9.336
АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.10.	31.860	17.267	28.801
УКУПНА АКТИВА=ПОСЛОВНА ИМОВИНА		5.050.490	5.317.299	5.289.777
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	3.3.20.	390.480	391.583	510.565
ПАСИВА				
КАПИТАЛ				
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.3.11.	3.050.432	3.049.389	2.866.890
Акцијски капитал	3.3.11.1.	3.050.432	3.049.389	2.866.890
Резерве		143	143	143
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	3.3.11.2.	243.152	231.281	205.809
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата	3.3.11.3.	17.831	264	438
ГУБИТАК	3.3.11.4.	5.024.343	4.220.153	3.792.978
Губитак ранијих година		4.609.535	3.792.978	3.763.919
Губитак текуће године		414.808	427.175	29.059

БИЛАНС СТАЊА – наставак
на дан 31. децембар 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 01.01.2018.
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		1.361.678	2.084.375	3.034.618
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	3.3.12.	65.653	69.769	70.446
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		65.653	42.171	42.848
Резервисања за трошкове судских спорова		-	27.598	27.598
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.13.	1.296.025	2.014.606	2.964.172
Обавезе које се могу конвертовати у капитал		-	1.043	-
Дугорочни кредити и зајмови у земљи		1.234.874	1.455.254	2.073.432
Дугорочни кредити и зајмови у иностранству		-	378.426	561.388
Остале дугорочне обавезе		61.151	179.883	329.352
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ		764	-	-
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		5.436.495	4.172.528	2.975.733
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.14.	3.141.372	2.377.283	1.599.933
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		14.913	17.135	12.462
Остале краткорочне финансијске обавезе		3.126.459	2.360.148	1.587.471
ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	3.3.15.	66.449	72.125	70.587
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	3.3.16.	954.649	809.454	670.353
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи		96.836	60.468	36.625
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству		18.145	17.909	17.164
Добављачи – остала повезана правна лица у земљи		2.985	2.068	2.039
Добављачи у земљи		377.313	334.104	289.104
Добављачи у иностранству		459.370	394.905	323.408
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.17.	1.159.521	842.654	580.383
ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	3.3.18.	6.375	5.491	5.490
ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.19.	108.129	65.521	48.987
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	3.3.11.	1.748.447	939.604	720.574
УКУПНА ПАСИВА		5.050.490	5.317.299	5.289.777
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	3.3.20.	390.480	391.583	510.565

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		2.272.450	2.147.279
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	3.4.1.	26.926	10.562
Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		2.096	5.837
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		19.563	4.725
Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		5.267	-
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	3.4.2.	1.855.607	1.802.142
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		25.850	48.626
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		127.241	98.894
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		443	408
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		566.037	490.094
Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		1.136.036	1.164.120
ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.4.3.	389.917	334.575
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		2.496.938	2.351.850
НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	3.4.4.	22.045	8.582
ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	3.4.5.	102.553	21.720
ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	3.4.6.	875.505	866.056
ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	3.4.7.	299.935	252.934
ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	3.4.8.	940.694	835.254
ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	3.4.9.	42.379	41.744
ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	3.4.10.	114.997	115.366
ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	3.4.11.	1.823	720
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	3.4.12.	302.113	252.914
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		224.488	204.571
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	3.4.13.	55.063	66.044
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		29.360	51.926
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		29.360	51.926
ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		627	517
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		25.076	13.601

БИЛАНС УСПЕХА – наставак

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	3.4.14.	265.618	248.684
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		2.933	3.016
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		1.075	1.112
Остали финансијски расходи		1.858	1.904
РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		255.159	230.412
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		7.526	15.256
ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		210.555	182.640
ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.15.	12.042	-
РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	3.4.16.	747	20.729
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	3.4.17.	82.656	111.507
ОСТАЛИ РАСХОДИ	3.4.18.	72.069	130.340
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		413.161	426.773
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	3.4.19.	1.647	402
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		414.808	427.175
ГУБИТАК		414.808	427.175

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
НЕТО ГУБИТАК		414.808	427.175
ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
- Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) губици	3.3.11.3.	17.831	264
ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		17.831	264
НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		17.831	264
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		432.639	427.439

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности	2.026.112	1.831.332
- Продаја и примљени аванси	1.900.458	1.781.672
- Примљене камате из пословних активности	609	458
- Остали приливи из редовног пословања	125.045	49.202
II. Одливи готовине из пословних активности	2.107.068	1.779.656
- Исплате добављачима и дати аванси	1.289.191	1.201.429
- Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	804.528	571.417
- Плаћене камате	12.871	6.102
- Одливи по основу осталих јавних прихода	478	708
III. Нето прилив готовине из пословних активности	-	51.676
IV. Нето одлив готовине из пословних активности	80.956	
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	49.314	53.458
- Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	4.530	13.086
- Примљене дивиденде	44.784	40.372
II. Одливи готовине из активности инвестирања	14.990	63.980
- Куповина акција и удела	2.393	35.224
- Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме и биолошких средстава	12.597	28.756
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања	34.324	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	-	10.522
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	80.000	-
- Дугорочни кредити (нето приливи)	80.000	-
II. Одливи готовине из активности финансирања	35.613	48.105
- Дугорочни кредити (одливи)	2.713	36.275
- Остале обавезе (одливи)	32.900	11.830
III. Нето прилив готовине из активности финансирања	44.387	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	-	48.105
СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	2.155.426	1.884.790
СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	2.157.671	1.891.741
НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	2.245	6.951
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	34.171	42.494
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	1.399	1.372
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	30.527	34.171

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

- у хиљадама динара -

ОПИС	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата		Укупан капитал	Губитак изнад висине капитала
	Основни капитал	Резерве	Губитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици / (губици)		
Почетно стање на дан 1.1.2018. године	2.866.890	143	(3.792.978)	205.809	(438)	-	(720.574)
Промене у претходној години – дуговни промет	-	-	(427.175)	-	(231)	-	(219.030)
Промене у претходној години – потражни промет	182.499	-	-	25.472	405	-	
Стање на крају претходне године 31.12.2018. године	3.049.389	143	(4.220.153)	231.281	(264)	-	(939.604)
Промене у текућој години – дуговни промет	-	-	(804.190)	-	(17.567)	-	(808.843)
Промене у текућој години – потражни промет	1.043	-	-	11.871		-	
Стање на крају текуће године 31.12.2019. године	3.050.432	143	(5.024.343)	243.152	(17.831)	-	(1.748.447)